USPOREDBA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRADOVA OSIJEK, RIJEKA, SPLIT I ZAGREB

Markov, Nikola

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:102508

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

USPOREDBA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRADOVA OSIJEK, RIJEKA, SPLIT I ZAGREB

Mentorica:

doc. dr. sc. Andrijana Rogošić

Student:

Nikola Markov

Split, rujan 2018.

SADRŽAJ

1. UVOD **4**

1.1. DEFINIRANJE PROBLEMA ISTRAŽIVANJA 5

1.2 CILJEVI RADA 5

1.3. METODE RADA 6

1.4. STRUKTURA (SADRŽAJ) RADA 6

2. RAČUNOVODSTVENI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U JAVNOM SEKTORU **8**

2.1. OBVEZNICI SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 11

2.2 FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI 11

2.2.1 Bilanca 13

2.2.2 Izvještaj o prihodima i rashodima primitcima i izdatcima 14

2.2.3 Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji 15

2.2.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza 15

2.2.5. Izvještaj o obvezama 16

2.2.6 Bilješke uz financijske izvještaje 17

2.3. POLUGODIŠNJI I GODIŠNJI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI 18

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH GRADOVA **21**

3.1. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA OSIJEKA 21

3.1.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Osijeka 23

3.1.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Osijeka 24

3.1.3. Horizontalna analiza Bilance Grada Osijeka 26

3.1.4. Horizontalna analiza Bilance Grada Osijeka 26

3.2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA RIJEKE 27

3.2.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Rijeke 28

3.2.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Rijeke 29

3.2.3. Horizontalna analiza Bilance Grada Rijeke 30

3.2.4. Vertikalna analiza bilance Grada Rijeke 31

3.3 FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA SPLITA 32

3.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Splita 34

3.3.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Splita 34

3.3.3. Horizontalna analiza bilance Grada Splita 35

3.3.4. Vertikalna analiza bilance Grada Splita 36

3.4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA ZAGREBA 37
3.4.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Zagreba 38
3.4.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Zagreba 39
3.4.3. Horizontalna analiza bilance Grada Zagreba 40
3.4.4. Vertikalna analiza bilance Grada Zagreba 41
4. USPOREDBA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ODABRANIH GRADOVA 41
ZAKLJUČAK 45
LITERATURA 46
POPIS SLIKA 47
POPIS TABLICA 47
SAŽETAK 48
SUMMARY 49

1. UVOD

Državni proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu, u skladu sa zakonom**.** Državni proračun donosi Hrvatski sabor.

Tri su glavne funkcije proračuna:

- prikazuje najvažnije ciljeve države u fiskalnoj godini,
- služi kao instrument kojim država utječe na ekonomsko stanje zemlje,
- služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.

U Hrvatskoj je donošenje državnog proračuna jedan od najvažnijih financijskih, ali i političkih događaja u godini. Ministar financija i njegov najuži tim suradnika ulažu velik napor u informiranje javnosti o proračunu kako bi svi građani bili upoznati s njegovim ciljevima, ali i o tome s koliko novca država raspolaže.

Državnom proračunu prethode Vladine Smjernice ekonomske i fiskalne politike iz kojih se mogu iščitati osnovne odrednice proračuna za trogodišnje razdoblje.

Uoči sjednice Vlade o proračunu u Ministarstvu financija održava se susret s novinarima na kojem je glavni komunikator ministar financija, a sudjeluju i državni dužnosnici koji su pripremili proračun.(www.mfin.hr/hr/proracun)

Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika sadrži podatke o proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a to su:

- podaci o korisniku: naziv korisnika, osobni identifikacijski broj (OIB), matični broj (MB), adresa sjedišta, poštanski broj, mjesto, šifra djelatnosti, račun za redovno poslovanje, statistička oznaka grada/općine i županije, osoba za kontakt, telefon, faks, e-mail, web stranica,
- razina nadležnosti,
- podaci o osnivačima/vlasnicima i izvorima financiranja,
- podaci o osobi ovlaštenoj za zastupanje. (NN 87/08),

1.1. Definiranje problema istraživanja

Problem istraživanja predstavlja važnost provedbe komparativne analize financijskih izvještaja radi uspoređivanja odabranih gradova:

- Osijeka
- Rijeke
- Splita
- Zagreba.

Svaki od ovih gradova ima svoj proračun koji se sastoji od prihoda i rashoda. Prihodi i rashodi moraju biti usklađeni tj. rashodi nikako ne smiju biti veći od prihoda. Na kraju određenog izvještajnog razdoblja sastavljaju se financijski izvještaji.
Financijski izvještaji su :

- Bilanca
- Izvještaj o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima
- Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji
- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza
- Izvještaj o obvezama
- Bilješke

Za odabrane gradove uspoređivat ćemo aktualne financijske izvještaje tj. izvještaje za 2017. godinu.

1.2 Ciljevi rada

Cilj rada je objasniti postupak komparativne analize financijskih izvještaja. Financijske izvještaje grada Osijeka, Rijeke, Splita i Zagreba usporedit ćemo putem metode analize, sinteze i kompilacije.

1.3. Metode rada

Metode koje će se koristiti u ovom radu su:

- metoda analize
- sinteze
- kompilacije

Metodom analize analizirat će se financijski izvještaji na primjeru četiri odabrana grada te će se rezultati analize za pojedinačni grad metodom komparacije međusobno usporediti. Metodom sinteze povezat će se teorijski i empirijski dio rada te tako zaokružiti cjelina. Metodom kompilacije preuzet ćemo i dio tuđih rezultata znanstveno-istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja.

1.4. Struktura (sadržaj) rada

Opća struktura rada sastoji se od dva dijela teorijskog i empirijskog.

U teorijskom dijelu rada objasnit će se računovodstvo neprofitnih organizacija, pri čemu će naglasak biti na proračunu. Također, u ovom će se dijelu prikazati i analiza financijskih izvještaja gradova putem horizontalne, vertikalne analize. U empirijskom dijelu rada prikazat će se komparativna analiza financijskih pokazatelja na primjeru četiri grada, a onda će se u zaključnom dijelu povezati teorijski i empirijski dio te tako zaokružiti cjelina

Sadržaj rada podijeljen je na četiri točke :

1. Uvod
2. Računovodstveni okvir financijskog izvještavanja u javnom sektoru
3. Analiza financijskih izvještaja
4. Zaključak

U uvodnom dijelu rada reći ćemo nešto o proračunu i odgovoriti na pitanja kao što su tko donosi proračun, koje su stavke proračuna, prihodi i rashodi, tko su korisnici proračuna, što je to registar proračunskih korisnika, državna riznica i planiranje državnog proračuna.

U računovodstvenom okviru financijskog izvještavanja spomenut ćemo zakone koji reguliraju financijsko izvještavanje, obveznike financijskog izvještavanja, koje financijske izvještaje

sastavljaju i u kojim ih rokovima predaju, za koje razdoblje sastavljaju izvještaje, gdje objavljuju svoje izvještaje i slično.

Kod analize financijskih izvještaja koristit ćemo horizontalnu i vertikalnu analizu.

2. RAČUNOVODSTVENI OKVIR FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U JAVNOM SEKTORU

Računovodstvo proračunskih korisnika uvelike se odnosi na financijsko izvještavanje u javnom sektoru. Bit financijskog izvještavanja je dati korisnicima informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjena postavljenih ciljeva proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Financijsko izvještavanje u proračunskom računovodstvu regulirano je :

- Zakonom o proračunu (NN 87/08 , 136/12,15/15)
- Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 03/15),
- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 144/10)

Proračun i proračunski korisnici moraju sastavljati financijske izvještaje.[1]
Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu propisan je oblik i sadržaj financijskih izvještaja koji se sastavljaju, razdoblja za koja se sastavljaju kao i obveza i rokovi njihova podnošenja. [2]

Financijski izvještaji proračuna i proračunskih korisnika jesu izvještaji o stanju i strukturi te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda, rashoda, primitaka i izdataka, odnosno novčanih tokova. [3]
Državna riznica odgovorna je za planiranje, izvršavanje i kontrolu proračuna, za upravljanje novcem, imovinom i obvezama države. Državna riznica povezuje javne prihode i javne rashode u cjelinu, u jedinstveni sustav proračuna.
Prihodi i rashodi Proračuna prikazani su na slici 1. i 2. :

[1] Narodne Novine, (2015): Zakon o proračunu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 15., čl. 105. t.1.
[2] Narodne Novine, (2015):Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 8708., čl. 1.
[3] Narodne Novine, (2015): Zakon o proračunu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 15., čl. 105. t. 2.

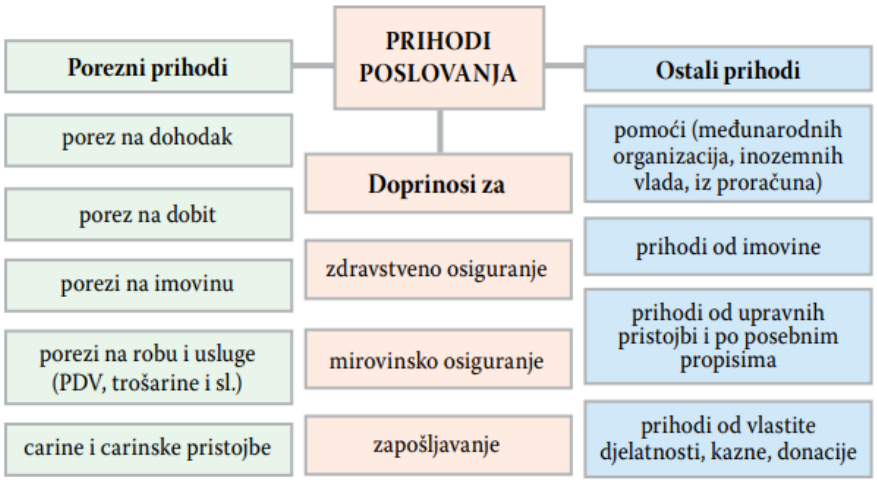

Slika 1. Proračunski prihodi
Izvor: Proračunski vodič za građane. *Povijest*. [Mrežno]. Raspoloživo na: http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf [31.8.2018.]

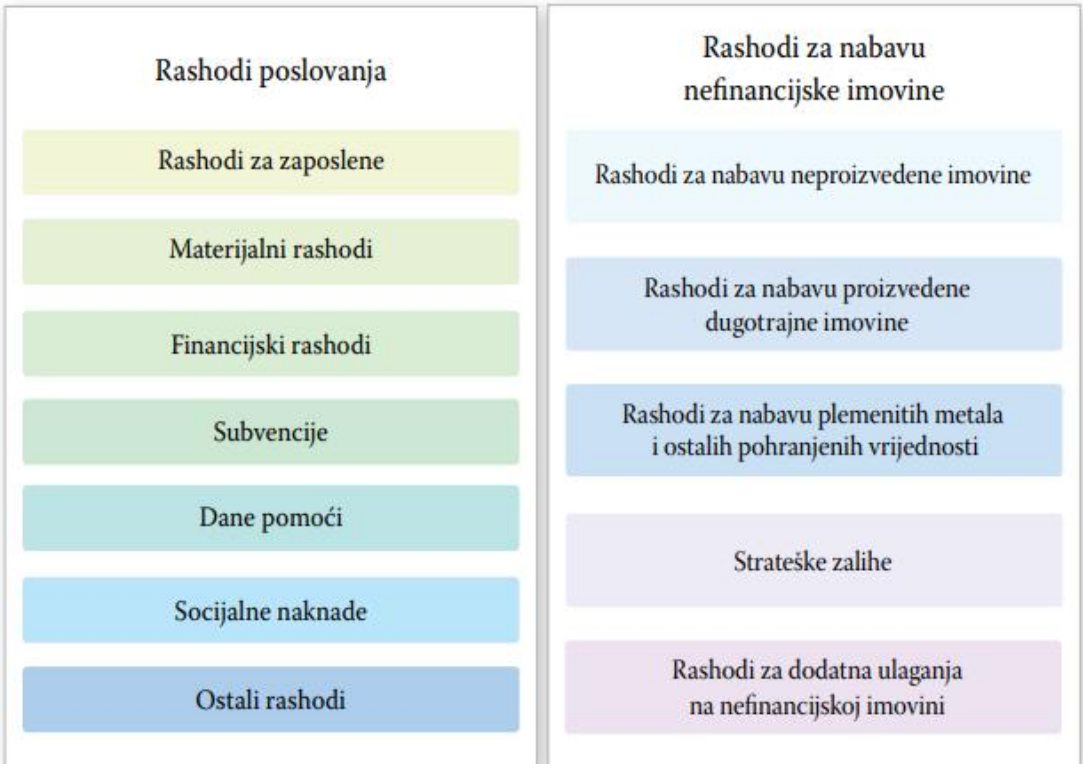

Slika 2. Proračunski rashodi
Izvor: Proračunski vodič za građane. *Povijest*. [Mrežno]. Raspoloživo na: http://www.ijf.hr/proracunski/2009.pdf [31.8.2018.]

Prihodi od poslovanja podijeljeni su u tri skupine, porezni prihod, doprinosi i ostali prihodi. Proračun najviše svojih prihoda ubire od poreza tj. proreza i prireza na dohodak. Doprinosi se sastoje od doprinosa za zdravstveno, mirovinsko osiguranje i za zapošljavanje. Ostale prihode čine pomoći, prihodi od imovine, prihodi od upravnih pristojbi.

Rashodi poslovanja proračuna su: rashodi za zaposlene, materijalni rashodi, financijski rashodi , dane pomoći, socijalne pomoći.

Planiranje državnog proračuna

Rok	Nositelj aktivnosti	Aktivnosti
kraj veljače	Ministarstvo financija u suradnji s ministarstvom nadležnim za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije	Izrađuje uputu za izradu strateških planova i dostavlja je ministarstvima i drugim državnim tjelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije
kraj ožujka	Ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije	Izrađuju strateške planove za trogodišnje razdoblje i dostavljaju ih Ministarstvu financija i ministarstvu nadležnom za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije
kraj travnja	Ministarstvo financija i ministarstvo nadležno za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije u suradnji s ministarstvima nadležnim za pojedinačne strukturne reforme	Na temelju strateških planova ministarstvo nadležno za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije u suradnji s ministarstvima nadležnim za pojedinačne strukturne reforme izrađuje nacionalni program reformi, a Ministarstvo financija program konvergencije
kraj srpnja	Ministarstvo financija i Vlada RH	Na temelju strateških planova, nacionalnog programa reformi i programa konvergencije te posebnih preporuka Vijeća Europske unije za Republiku Hrvatsku, Ministarstvo financija izrađuje nacrt smjernica ekonomske i fiskalne politike za trogodišnje razdoblje koje Vlada usvaja zaključkom
15. kolovoza	Ministarstvo financija	Ministarstvo financija dostavlja ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije i izvanproračunskim korisnicima upute za izradu prijedloga državnog proračuna
15. rujna	Proračunski korisnici	Dostavljaju prijedloge financijskih planova ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije
kraj rujna	Ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije	Dostavljaju usklađene prijedloge financijskih planova Ministarstvu financija
15. listopada	Ministarstvo financija	Ministarstvo financija izrađuje nacrt proračuna za proračunsku godinu i projekciju za sljedeće dvije godine te ih dostavlja Vladi RH
15. studenog	Vlada RH	Vlada utvrđuje prijedlog proračuna i projekcija te ih dostavlja Saboru na donošenje
kraj godine	Hrvatski sabor	Donosi proračun za sljedeću proračunsku godinu

Slika 3. Planiranje proračuna

Izvor: Proračun Republike Hrvatske. *Povijest*. [Mrežno]. Raspoloživo na: http://www.mfin.hr/hr/proracun [31.8.2018.]

Planiranje državnog proračuna počinje već krajem veljače, tada Ministarstvo financija u suradnji s ministarstvom nadležnim za strukturne reforme i koordinaciju fondova Europske unije izrađuje uputu za izradu strateških planova i dostavlja je ministarstvima i drugim državnim tijelima.
Proračunski korisnici 15. rujna dostavljaju prijedloge financijskih planova ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije. Usklađene prijedloge financijskih planova, ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije dostavljaju Ministarstvu financija. Ministarstvo financija 15. listopada izrađuje nacrt proračuna za proračunsku godinu i projekciju za sljedeće dvije godine te ih dostavlja Vladi RH. Vlada RH 15. studenog utvrđuje prijedlog proračuna i projekcije te ih dostavlja Saboru a donošenje. Hrvatski Sabor na kraju godine donosi proračun za sljedeću proračunsku godinu.

2.1. Obveznici sastavljanja financijskih izvještaja

Obveznici sastavljanja financijskih izvještaja su državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna te proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave definirane Zakonom o proračunu i utvrđene Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika donesenim u skladu s Pravilnikom o utvrđivanju proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o načinu vođenja Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

2.2 Financijski izvještaji

Financijski izvještaji koje proračun i proračunski korisnici moraju sastavljati dijele se na :

- Bilanca
- Izvještaj o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima
- Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji
- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza
- Izvještaj o obvezama
- Bilješke

Za sastavljanje financijskih izvještaja odgovorna je osoba koja rukovodi službom računovodstva proračuna, proračunskog i izvanproračunskog korisnika ili osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva.[4]

Odgovorna osoba proračuna, proračunskog i izvanproračunskog korisnika ili osoba koju ona ovlasti, potpisuje financijske izvještaje i odgovorna je za predaju.

Financijski izvještaji državnog proračuna sastoje se od:

– za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza i Bilješki,

– za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. siječnja do 30. rujna: Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i Bilješki.

Financijski izvještaji proračunskih korisnika državnog proračuna sastoje se od:

– za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza i Bilješki,

– za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja: Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama i Bilješki,

– za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima i Izvještaja o obvezama.

Financijski izvještaji izvanproračunskih korisnika državnog proračuna sastoje se od:

– za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaja o obvezama i Bilješki,

– za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. siječnja do 30. rujna: Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama i Bilješki.

Financijski izvještaji proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sastoje se od:

– za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaja o obvezama i Bilješki,

[4] Narodne Novine, (2015): Zakon o proračunu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 03., čl. 4.

– za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka, od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. siječnja do 30. rujna: Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama i Bilješki.

Financijski izvještaji proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sastoje se od:

– za proračunsku godinu: Bilance, Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaja o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaja o obvezama i Bilješki,

– za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja: Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaja o obvezama i Bilješki,

– za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima.[5]

2.2.1 Bilanca

Financijski izvještaj proračunskih korisnika na određeni datum najčešće 31.12. zove se bilanca. Bilanca sadrži pozicije imovine, vlastitih izvora i obaveza. Podatci koji se unose u bilancu nalaze se u glavnoj knjizi i ne smiju se razlikovati.

Imovina u računskom planu proračunskih korisnika nalazi se na razredima 0 i 1.

Razred 0 – nefinancijska imovina

Razred 1 – financijska imovina

U financijskim izvještajima proračunskog računovodstava, bilanca se sastavlja na Obrascu: BIL

Obrazac BIL sadrži sljedeće :

- stupac 1 – broj računa iz računskog plana,
- stupac 2 – naziv,
- stupac 3 – AOP oznaka,
- stupac 4 – stanje 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj, odnosno na dan početka poslovanja u toku godine,

[5] Narodne Novine, (2015): Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu , Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 03., čl. 7.

- stupac 5 – stanje 31. prosinca godine za koju se sastavlja izvještaj, odnosno na dan prestanka poslovanja,
- stupac 6 – indeks promjene stanja (upisuje se cijeli broj bez decimala)

Obvezne bilješke uz Bilancu su:
„Pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih zajmova i financijskih najmova (leasing) koji se popunjavaju u tablicama
Tablica 1. Dani zajmovi i primljene otplate
Tablica 2. Primljeni krediti i zajmovi te otplate i
Tablica 3. Primljeni robni zajmovi i financijski najmovi“[6]

2.2.2 Izvještaj o prihodima i rashodima primitcima i izdatcima

Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima sastavlja se na Obrascu: PR-RAS.
Izvještaj o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima je izvještaj u kojem se za izvještajno razdoblje iskazuju podaci o prihodima, rashodima, promjenama na nefinancijskoj imovini i promjenama na financijskoj imovini i obvezama.

Obrazac: PR-RAS sadrži sljedeće:

- stupac 1 – broj računa iz računskog plana,
- stupac 2 – naziv,
- stupac 3 – AOP oznaka,
- stupac 4 – ostvareno u izvještajnom razdoblju prethodne godine,
- stupac 5 – ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine,
- stupac 6 – indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (upisuje se cijeli broj bez decimala).

Međutim, ne treba zanemariti niti stanja s nekih bilančnih računa koja se također unose u Obrazac PR-RAS, kao „npr. stanja prenesenih viškova i manjkova prihoda poslovanja (AOP 247

[6] Andreja Milić, (2017): Predaja godišnjih financijskih izvještaja u sustavu proračuna za 2016. godinu , Riznica, br. 01., str. 22.

i 248), obračunatih nenaplaćenih prihoda poslovanja (AOP 249), ali ni dodatne podatke koji su iznimno važni za potrebe statističkih praćenja:

- razreda 0 Nefinancijska imovina
- razreda 1 Financijska imovina
- razreda 2 Obveze
- razreda 9 Vlastiti izvori“[7]

2.2.3 Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji

Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji sastavlja se Obrascu: RAS-funkcijski.
Od 2015. svi proračunski korisnici su obveznici sastavljanja ovog Izvještaja. Rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine se funkcijski klasificiraju, dok se izdaci za financijsku imovinu i obveze ne razvrstavaju funkcijski, a time niti ne uključuju u ovaj Izvještaj. Podaci sadržani u ovom Izvještaju omogućavaju informaciju o potrošnji prema svakoj od pojedinih 10 funkcija države prema međunarodnoj klasifikaciji funkcija države.

Obrazac: RAS – funkcijski sadrži sljedeće:

- stupac 1 – brojčana oznaka funkcijske klasifikacije,
- stupac 2 – naziv,
- stupac 3 – AOP oznaka,
- stupac 4 – ostvareno u izvještajnom razdoblju prethodne godine,
- stupac 5 – ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine.

Iznosi koji se upisuju u stupce 4 i 5 Obrasca: RAS – funkcijski moraju odgovarati ukupno iskazanim rashodima razreda 3 Rashodi poslovanja i 4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u Obrascu: PR-RAS.

2.2.4. Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza

Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza na Obrascu: P-VRIO

[7] Andreja Milić, (2017): Predaja godišnjih financijskih izvještaja u sustavu proračuna za 2016. godinu , Riznica, br. 01., str. 24.

U izvještaj o promjena u vrijednosti i obujmu imovine i obveza spadaju sve promjene neto vrijednosti koje nisu rezultat poslovnih aktivnosti. Takve promjene na vrijednost imovine i obveza mogu biti izazvane izvanrednim događajima (više sile prirode, lom, kvar...)

Obrazac: P-VRIO sadrži sljedeće:

- stupac 1 – broj računa iz računskog plana,
- stupac 2 – naziv,
- stupac 3 – AOP oznaka,
- stupac 4 – ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine – povećanje,
- stupac 5 – ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine – smanjenje

„Pojedinačni događaji unose se u Obrazac: P-VRIO kao smanjenje ili povećanje u vrijednosti i obujmu imovine ili obveza (nikako istovremeno i jedno i drugo). Za različite poslovne događaje i transakcije istovremeno mogu biti popunjeni stupac 4 i stupac 5 na istoj AOP oznaci. Iskazani iznosi smanjenja i povećanja u pojedinačnim Obrascima: P-VRIO u konsolidaciji se zbrajaju, osim ako je riječ o prijenosima nefinancijske imovine između proračuna i proračunskih korisnika kada se iznos povećanja iskazan kod korisnika i iznos smanjenja kod proračuna eliminiraju.“[8]

2.2.5. Izvještaj o obvezama

Izvještaj o obvezama govori nam stanje obveza, povećanje obveza, ukupno podmirenje obveza stanje dospjelih obveza i nedospjelih obveza u izvještajnom razdoblju.
Izvještaj o obvezama sastavlja se na Obrascu OBVEZE.
Izvještajem o obvezama „prati se stanje međusobnih obveza proračunskih korisnika, obveza za rashode poslovanja, za nabavu nefinancijske imovine i obveza za financijsku imovinu i to na početku izvještajnog razdoblja, njihovog povećanja i podmirenja u izvještajnom razdoblju kao i stanja na kraju izvještajnog razdoblja.“[9]

[8] Andreja Milić, (2017): Predaja godišnjih financijskih izvještaja u sustavu proračuna za 2016. godinu , Riznica, br. 01., str. 27.
[9] Andreja Milić, (2017): Predaja godišnjih financijskih izvještaja u sustavu proračuna za 2016. godinu , Riznica br. 01., str. 32.

Obrazac: OBVEZE sadrži sljedeće:

- stupac 1 – broj računa iz računskog plana,
- stupac 2 – naziv,
- stupac 3 – AOP oznaka,
- stupac 4 – iznos.

2.2.6 Bilješke uz financijske izvještaje

„U Bilješkama uz financijske izvještaje potrebno je dodatno pojasniti svaki od financijskih izvještaja i pojedine stavke u njima. Potrebno je pojasniti i određene specifičnosti poslovanja proračuna i proračunskih korisnika koje nisu vidljive u unificiranim, formalnim obrascima koje popunjavaju svi obveznici. Autorica u članku daje primjer sastavljanja bilješki uz sve obrasce financijskih izvještaja.“[10]

Bilješke uz financijske izvještaje su dopuna podataka uz financijske izvještaje proračunskog računovodstva. Bilješke mogu biti : opisne, brojčane ili kombinirane. Označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koji se odnose.

Obvezne bilješke uz bilancu su:

Pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih zajmova i financijskih najmova (leasing)

Pregled dospjelih kamata na kredite i zajmove,

Pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).[11]

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici objavljuju godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku od osam dana od dana njihove predaje.

Proračunski i izvanproračunski korisnici koji nemaju vlastite internetske stranice objavljuju godišnje financijske izvještaje na internetskim stranicama nadležnog razdjela organizacijske

[10] Jasna Nikić, (2018): Bilješke uz financijske izvještaje, Riznica, br. 01., str. 40.

[11] Narodne Novine, (2015):Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 87/08

klasifikacije državnog proračuna, odnosno nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od osam dana od dana njihove predaje.

2.3. Polugodišnji i godišnji financijski izvještaji

Sastavljanje polugodišnjeg i godišnjeg financijskog izvještaja nije samo pravna obaveza već i prilika da dobijemo uvid u stanje o izvršenju proračuna.
Polugodišnji i godišnji financijski izvještaji regulirani su pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvršenju proračuna (NN 24/13, 102/17).
Pravilnikom se propisuje sadržaj i obveznici izrade polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna. Odredbe pravilnika odnose se na državni proračun, jedinice lokalne (regionalne) samouprave i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne (regionalne)s samouprave.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:
1. Izvorni plan je proračun odnosno posljednje izmjene i dopune proračuna donesene od strane Hrvatskog sabora odnosno predstavničkog tijela,
2. Tekući plan je proračun odnosno posljednje izmjene i dopune proračuna s uključenim naknadno izvršenim preraspodjelama,
3. Pokazatelji uspješnosti jesu objektivni znakovi koji omogućavaju mjerenje, praćenje, ocjenjivanje i poboljšavanje uspješnosti programa. Dvije su vrste pokazatelja: pokazatelji učinka koji pružaju informaciju o učinkovitosti, dugoročnim rezultatima te društvenim i ekonomskim promjenama koje se postižu ostvarenjem dugoročnih ciljeva i pokazatelji rezultata koji se odnose na proizvedena javna dobra i usluge unutar proračunskih aktivnosti/projekta i usmjereni su prema konkretnom rezultatu. (NN 102/17)

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže:

- opći dio proračuna koji čini Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja na razini odjeljka ekonomske klasifikacije,
- posebni dio proračuna po organizacijskoj i programskoj klasifikaciji te razini odjeljka ekonomske klasifikacije,

- izvještaj o zaduživanju na domaćem i stranom tržištu novca i kapitala
- izvještaj o korištenju proračunske zalihe,
- izvještaj o danim državnim jamstvima i izdacima po državnim jamstvima,
- obrazloženje makroekonomskih pokazatelja,
- obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka,
- deficit općeg proračuna.

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika sadrže:

- opći dio financijskog plana koji čini Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja na razini odjeljka ekonomske klasifikacije,
- posebni dio financijskog plana po organizacijskoj i programskoj klasifikaciji te razini odjeljka ekonomske klasifikacije,
- obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka.

Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna sastavlja se za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće proračunske godine.
Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije dostavlja Vladi Republike Hrvatske odnosno općinskom načelniku, gradonačelniku, županu polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna za prvo polugodište tekuće proračunske godine do 5. rujna tekuće proračunske godine.
Vlada Republike Hrvatske, odnosno općinski načelnik, gradonačelnik, župan podnosi Hrvatskom saboru, odnosno predstavničkom tijelu na donošenje polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna do 15. rujna tekuće proračunske godine

Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sastavlja se za proračunsku godinu.
Ministarstvo financija, odnosno upravno tijelo za financije izrađuje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i dostavlja ga Vladi Republike Hrvatske, odnosno općinskom načelniku, gradonačelniku, županu do 1. svibnja tekuće godine za prethodnu godinu.
Vlada Republike Hrvatske odnosno općinski načelnik, gradonačelnik, župan podnosi Hrvatskom saboru, odnosno predstavničkom tijelu na donošenje godišnji izvještaj o izvršenju proračuna do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu

Općinski načelnik, gradonačelnik, župan dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u roku od 15 dana nakon što ga donese njegovo predstavničko tijelo.
Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj, općinski načelnik, gradonačelnik, župan izvještaj dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna i polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se na internetskim stranicama Vlade Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
Opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana izvanproračunskog korisnika objavljuju se u »Narodnim novinama«, odnosno u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

3. Analiza financijskih izvještaja odabranih gradova

3.1. Financijski izvještaji Grada Osijeka

Proračun Grada Osijeka za 2017. godinu utvrđen je u iznosu od 487.300.000,00 kn.
Prihodi i primici planirani su u iznosu od 490.719.315,00 kn.
U 2017. godini planirano je pokriće dijela manjka prihoda/primitaka iz prethodne godine općeg proračuna u iznosu od 5.000.000,00 kn i korištenje dijela viška prihoda / primitaka proračunskih korisnika u iznosu od 1.580.685,00 kn. Planirani preneseni manjak prihoda/ primitaka pokriva se iz prihoda / primitaka 2017. godine. (Proračun Grada Osijeka za 2017. i Projekcija Proračuna Grada Osijeka za razdoblje 2018. i 2019.)
Odgovorna osoba za izvršenje proračuna i podnošenje financijskih izvještaja za 2017. godinu je gradonačelnik Ivan Vrkić.

Obrazac	Opis stavke	AOP oznaka	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	347.959.772	354.636.086
	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	293.450.963	307.700.946
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	0	0
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	636	11.796.274	311.787
Bilanca	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	2.367.772.323	2.347.876.907
	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	587.184.641	620.470.690
	Obveze (AOP 164+175+176+192+220)	163	126.349.297	120.616.174
	Vlastiti izvori (224 + 232 - 236 + 240 do 242)	223	2.828.607.667	2.847.731.422
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	77.124.620	78.253.334
	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+039+046+050+056+057+062+070)	031	29.934.259	29.383.813
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084	1.769.326	1.633.268
	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110	9.420.068	11.258.600
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	249.653.702	290.371.066
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	14.031.319	2.612.140
	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+026)	018	11.990.012	2.608.936
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	518.139
	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	518.139
Obveze	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz Izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001	-	121.362.057
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036	-	115.628.934
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037	-	155.710
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090	-	115.473.224

Slika 4. Financijski izvještaji Grada Osijeka 2017
Izvor: Službeni portal Grada Osijeka *Povijest*. [Mrežno]. Raspoloživo na: https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/2018/02/Financijski-izvje%C5%A1taj-Grada-Osijeka-za-2017.pdf [10.9.2018.]

Prihodi od poslovanja na kraju 2017. godine iznosili su 354.636.086 kn, što rezultira povećanje prihoda u odnosu na početak godine, odnosno na kraj prethodne 2016. godine u iznosu od

6.676.314 kn. Rashodi od poslovanja također su se povećali u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 14.249.983 kn.

Nefinancijska imovina se umanjila za 19.895.416 kn, ali je zato financijska imovina uvećana za iznos od 33.286.049 kn u odnosu na prethodnu godinu. Umanjenje obveza od 5.773.123 je dobro za proračun Grada Osijeka.

Tablica 1. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Osijeka

OBRAZAC PR-RAS						
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Prihodi od poslovanja	347.959.772,00 kn	354.636.086,00 kn	6.676.314,00 kn	1,92%	100%	100%
Prihodi od poreza	227.341.748,00 kn	217.539.679,00 kn	- 9.802.069,00 kn	-4,31%	65,34%	61,34%
Porez i prirez na dohodak	210.838.497,00 kn	195.766.299,00 kn	- 15.072.198,00 kn	-7,15%	60,59%	55,20%
Pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	36.118.453,00 kn	49.062.441,00 kn	12.943.988,00 kn	35,84%	10,38%	13,83%
Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	- kn	48.097,00 kn	48.097,00 kn		0,00%	0,01%
Pomoći od izvan proračunskih korisnika	2.713.326,00 kn	2.623.017,00 kn	- 90.309,00 kn	-3,33%	0,78%	0,74%
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	8.435.086,00 kn	4.991.667,00 kn	- 3.443.419,00 kn	-40,82%	2,42%	1,41%
Prihodi od imovine	25.130.379,00 kn	26.146.860,00 kn	1.016.481,00 kn	4,04%	7,22%	7,37%
Prihodi od financijske imovine	908.664,00 kn	709.815,00 kn	- 198.849,00 kn	-21,88%	0,26%	0,20%
Prihod od nefinancijske imovine	24.221.510,00 kn	25.437.045,00 kn	1.215.535,00 kn	5,02%	6,96%	7,17%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	55.033.685,00 kn	58.215.271,00 kn	3.181.586,00 kn	5,78%	15,82%	16,42%
Komunalni doprinosi i naknade	50.633.508,00 kn	54.993.022,00 kn	4.359.514,00 kn	8,61%	14,55%	15,51%
Kazne upravne mjere i ostali prihodi	3.155.985,00 kn	2.605.335,00 kn	- 550.650,00 kn	-17,45%	0,91%	0,73%
RASHODI POSLOVANJA	293.450.963,00 kn	307.700.946,00 kn	14.249.983,00 kn	4,86%	100%	100,00%
Rashodi za zaposlene	31.614.355,00 kn	32.963.790,00 kn	1.349.435,00 kn	4,27%	10,77%	10,71%
Plaće	26.084.865,00 kn	26.205.621,00 kn	120.756,00 kn	0,46%	8,89%	8,52%
Materijalni rashodi	75.210.753,00 kn	77.155.794,00 kn	1.945.041,00 kn	2,59%	25,63%	25,07%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	79.319.865,00 kn	83.286.604,00 kn	3.966.739,00 kn	5,00%	27,03%	27,07%
Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti	74.608.497,00 kn	77.084.013,00 kn	2.475.516,00 kn	3,32%	25,42%	25,05%
Tekuće donacije	20.573.947,00 kn	25.376.599,00 kn	4.802.652,00 kn	23,34%	7,01%	8,25%
Kapitalne donacije	521.031,00 kn	1.127.256,00 kn	606.225,00 kn	116,35%	0,18%	0,37%
Kapitalne pomoći	26.245.644,00 kn	26.488.132,00 kn	242.488,00 kn	0,92%	8,94%	8,61%
UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	293.450.963,00 kn	307.700.946,00 kn	14.249.983,00 kn	4,86%	100,00%	100,00%
PRIMITCI I IZDATCI			- kn			
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	15.737.750,00 kn	23.673.579,00 kn	7.935.829,00 kn	50,43%	100%	100,00%
Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	16.365,00 kn	- kn	- 16.365,00 kn	-100,00%	0,10%	0,00%
Primitci od prodaje dionica i udjela u glavnici	100.000,00 kn	151.837,00 kn	51.837,00 kn	51,84%	0,64%	0,64%
Primitci od zaduživanja	15.621.385,00 kn	23.521.742,00 kn	7.900.357,00 kn	50,57%	99,26%	99,36%
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	27.413.340,00 kn	32.681.844,00 kn	5.268.504,00 kn	19,22%	100%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/2018/02/Financijski-izvje%C5%A1taj-Grada-Osijeka-za-2017.pdf

3.1.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Osijeka

Prihod od poslovanja u 2017. godini povećao se u odnosu na 2016. godinu u apsolutnom iznosu od 6.676.314 kn što je rezultiralo relativnom promjenom od 1.92%. Najveći dio prihoda od poslovanja sastoji se od prihoda od poreza, preciznije od poreza i prireza na dohodak, koji je u Gradu Osijeku za 2017. godinu opao u iznosu od 15.072.198 kn što nam daje relativnu promjenu -7,15%.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u 2017. godini povećani su za 12.943.988 kn, relativnom promjenom to je iznos od 35,84%.

Prihodi od imovine također su povećani za iznos od 1.016.481 kn, relativno povećane od 4,04%, ali prihodi od financijske imovine koji se nalaze unutar ukupnih prihoda od imovine, za 2017. godinu umanjeni su -21,88%, odnosno -198.849 kn, dok su prihodi od nefinancijske imovine povećani za 1.215.535 kn, odnosno povećanje od 5,02% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni rashodi poslovanja u 2016. godini iznosili su 293.450.963 kn dok su 2017. godini ukupni rashodi povećani su za 14.249.983 kn, što nam daje ukupne rashode za 2017. godinu u iznosu od 307.700.946, relativno povećanje rashoda 4,86%.

Rashodi za zaposlene su veći u odnosu na prethodnu za 1.349.435 kn, relativno povećanje od 4,27%.

Pomoći koje smo dali, kako u inozemstvo tako i unutar proračuna porasle su za 3.966.739 kn, odnosno 5,00%. Tekuće donacije i kapitalne donacije u odnosu na prethodnu 2016. godinu su također porasle. Tekuće donacije porasle su za čak 23,34% što daje iznos od 4.802.652kn, a kapitalne donacije porasle su više nego duplo, iznos povećanja od 116,35% u 2017. godini.

Primitci od financijske imovine za tekuću godinu povećani su za 50,43%, odnosno 7.935.829 kn, dok su izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova također povećani za 19,22%. Povećanje primitaka koje rezultira povećanjem izdataka za financijsku imovinu govori nam da je povećanje primitaka rezultiralo zaduživanjem odnosno dizanjem kredita i zajmova.

3.1.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Osijeka

Vertikalnom analizom utvrdili smo da najveći dio prihoda od poslovanja pripada prihodima od poreza, odnosno porez i prirez na dohodak. U 2016. godini Grad Osijek od poreza i prireza ubirao je 60,59% prihoda. Porez i prirez na dohodak u 2017. godini još čine više od polovice prihoda Grada Osijeka točnije 55,20%.

Pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna čine 13,83% prihoda od poslovanja Grada Osijeka u 2017. godini.

Prihodi od imovine u ukupnom iznosu prihoda od poslovanja u 2016. godini zauzimali su 7,22% dok su u 2017. godini zabilježili povećanje te sad daju 7,37% ukupnih prihoda od poslovanja. Najveći dio prihoda od imovine daje nefinancijska imovina 7,17% dok 0,20% čini financijska imovina.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u 2016. godini donosili su 15,82% prihoda od poslovanja, a u 2017. godini još zadržavaju znatan udio u prihodima od poslovanja 16,42%.

Komunalni doprinosi i naknade za 2016. godinu činili su 14,55% prihoda od poslovanja, dok se u 2017. godini povećavaju te sad čine 15,51%.

Rashodi za zaposlene u ukupnim rashodima poslovanja zauzimaju 10,71% za 2017. godinu, u 2016. bili su manji ali su zauzimali 10,77% rashoda poslovanja. Od rashoda za zaposlene najveći dio se odnosio na plaće. Plaće su u 2016. godini činile 8,89% ukupnih rashoda poslovanja, dok u 2017. godini čine 8,52%.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2016. i 2017. godini uzimaju udio rashoda od 27%.

Tekuće donacije veće su u 2017. godini i isto tako čine veći postotak rashoda poslovanja 8,25% u odnosu na 2016. godinu 7,01%.

Kapitalne donacije za 2017. godinu činile su 0,37% ukupnih rashoda poslovanja, dok su kapitalne pomoći bile znatno veće 8,61% ukupnih rashoda poslovanja za 2017. godinu.

Najveći dio primitaka odnosi se na primitke od financijske imovine i zaduživanja, 99,26% primitaka od financijske imovine i zaduživanja čine primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora.

Izdatke gotovo u potpunosti čine izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Tablica 2. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Grada Osijeka

Obrazac - BIL						
Bilanca			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Imovina	2.954.956.964,00 kn	2.968.347.597,00 kn	13.390.633,00 kn	0,45%	100%	100%
Nefinancijska imovina	2.367.771.323,00 kn	2.347.876.907,00 kn	- 19.894.416,00 kn	-0,84%	80,13%	79,10%
Neproizvedena dugotrajna imovina	488.317.541,00 kn	488.514.733,00 kn	197.192,00 kn	0,04%	16,53%	16,46%
Materijalna imovina - prirodna bogatstva	472.826.950,00 kn	473.229.176,00 kn	402.226,00 kn	0,09%	16,00%	15,94%
Nematerijalna imovina	20.556.629,00 kn	20.455.883,00 kn	- 100.746,00 kn	-0,49%	0,70%	0,69%
Proizvedena dugotrajna imovina	1.860.043.055,00 kn	1.828.335.315,00 kn	- 31.707.740,00 kn	-1,70%	62,95%	61,59%
Plemeniti metali	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Sitan inventar	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	19.411.727,00 kn	31.026.859,00 kn	11.615.132,00 kn	59,84%	0,66%	1,05%
Proizvedena kratkotrajna imovina	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Financijska imovina	587.184.641,00 kn	620.470.690,00 kn	33.286.049,00 kn	5,67%	19,87%	20,90%
Novac u banci i blagajni	12.716.419,00 kn	18.777.204,00 kn	6.060.785,00 kn	47,66%	0,43%	0,63%
Depozit, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostali	1.630.946,00 kn	11.018.879,00 kn	9.387.933,00 kn	575,61%	0,06%	0,37%
Potraživanja za dane zajmove	39.957.553,00 kn	39.954.349,00 kn	- 3.204,00 kn	-0,01%	1,35%	1,35%
Vrijednosni papiri	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Dionice i udjeli u glavnici	471.281.650,00 kn	472.626.350,00 kn	1.344.700,00 kn	0,29%	15,95%	15,92%
Potraživanja za prihode poslovanja	53.944.598,00 kn	63.936.000,00 kn	9.991.402,00 kn	18,52%	1,83%	2,15%
Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.909.491,00 kn	11.428.261,00 kn	6.518.770,00 kn	132,78%	0,17%	0,39%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.743.984,00 kn	2.729.647,00 kn	- 14.337,00 kn	-0,52%	0,09%	0,09%
Obveze i Vlastiti izvori	2.954.956.964,00 kn	2.968.347.596,00 kn	13.390.632,00 kn	0,45%	100%	100%
Obveze	126.349.297,00 kn	120.616.174,00 kn	- 5.733.123,00 kn	-4,54%	4,28%	4,06%
Obveze za rashode poslovanja	21.227.720,00 kn	27.566.783,00 kn	6.339.063,00 kn	29,86%	0,72%	0,93%
Obveze za nabavu nefinancijske imovine	4.273.732,00 kn	1.882.966,00 kn	- 2.390.766,00 kn	-55,94%	0,14%	0,06%
Obveze za vrijednosne papire	5.000.000,00 kn	- kn	- 5.000.000,00 kn	-100,00%	0,17%	0,00%
Obveze za kredite i zajmove	90.860.605,00 kn	86.179.185,00 kn	- 4.681.420,00 kn	-5,15%	3,07%	2,90%
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	4.987.240,00 kn	4.987.240,00 kn	- kn	0,00%	0,17%	0,17%
Vlastiti izvori	2.828.607.667,00 kn	2.847.731.422,00 kn	19.123.755,00 kn	0,68%	95,72%	95,94%
Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora	2.783.150.921,00 kn	2.774.278.421,00 kn	- 8.872.500,00 kn	-0,32%	94,19%	93,46%
Višak prihoda	45.484.500,00 kn	41.066.337,00 kn	- 4.418.163,00 kn	-9,71%	1,54%	1,38%
Manjak prihoda	57.280.774,00 kn	41.378.124,00 kn	- 15.902.650,00 kn	-27,76%	1,94%	1,39%
Obračunati prihodi poslovanja	52.343.529,00 kn	62.336.527,00 kn	9.992.998,00 kn	19,09%	1,77%	2,10%
Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	4.909.491,00 kn	11.428.261,00 kn	6.518.770,00 kn	132,78%	0,17%	0,39%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/2018/02/Financijski-izvje%C5%A1taj-Grada-Osijeka-za-2017.pdf

3.1.3. Horizontalna analiza Bilance Grada Osijeka

Imovina Grada Osijeka u odnosu na 2016. godinu povećala se u iznosu od 13.390.633 kn, odnosno relativnom promjenom povećanje od 0,45%. Od ukupne imovine nefinancijska imovina smanjila se za 0,84%, dok je financijska imovina povećana za 5,76%.

Obveze i Vlastiti izvori u 2017. godini povećali su se u odnosu na prethodnu godinu za 0,45%. Unutar obveza i vlastitih izvora obveze su se smanjile za 5.733.123 kn ili 4,54% dok su se vlastiti izvori povećali za 19.123.755 kn ili 0,68%. Obveza za vrijednosne papire u 2017. godini nije bilo te je tu smanjenje u 100% iznosu. Obveze za nabavu nefinancijske imovine manje su za 55,94%. obveze rashoda poslovanja povećane su za 29,86%.

Unutar vlastitih izvora najveća promjena dogodila se na Obračunatim prihodima od prodaje nefinancijske imovine, povećanje od 132,78%. Višak prihoda manji je u odnosu na prethodnu godinu za 9,71%. Manjak prihoda isto je manji u odnosu na prethodnu godinu za 27,76%. Obračunati prihodi poslovanja povećali su se za 19,09%.

3.1.4. Horizontalna analiza Bilance Grada Osijeka

Vertikalnom analizom bilance u 2016. godini imovina se sastojala od 80,13% nefinancijske imovine i 19,87% financijske imovine, dok u 2017. godini nefinancijska imovina imala je udio u ukupnoj imovini od 79,10% a financijska imovina udio od 20,90%.

Obveze i Vlastiti izvori u 2016. godini strukturom 4,28% čine obveze a 95,72% vlastiti izvori. U 2017. godini obveze imaju udio 4,06% a vlastiti izvori 95,94%. Najveći udio u obvezama Grada Osijeka imaju obveze za kredite i zajmove 3,07% u 2016, a 2,90% u 2017. godini. Kod vlastitih izvora najveći udio imaju vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora 94,19% u 2016. godini, a u 2017. godini 93,46%.

3.2. Financijski izvještaji Grada Rijeke

Proračun Grada Rijeke za 2017. godinu iznosi 948.200.000 kuna što predstavlja povećanje za 24,0 mil. Kuna, odnosno za 2,6% u odnosu na iznos proračuna za 2016. godinu.(www.rijeka.hr) Odgovorna osoba za izvršenje proračuna i podnošenje financijskih izvještaja za 2017. godinu je gradonačelnik Vojko Obersnel.

Obrazac	Opis stavke	AOP oznaka	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	646.824.881	649.239.317
	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	578.985.763	586.302.498
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	0	0
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	636	247.026.376	267.570.957
Bilanca	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	6.762.009.992	6.840.159.508
	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	1.437.353.304	1.499.657.399
	Obveze (AOP 164+175+176+192+220)	163	601.292.783	595.823.123
	Vlastiti izvori (224 + 232 - 236 + 240 do 242)	223	7.598.070.512	7.743.993.784
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	123.134.497	122.474.192
	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+039+046+050+056+057+062+070)	031	79.128.917	90.397.447
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084	0	0
	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110	21.270.318	13.434.067
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	470.444.692	484.756.428
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	161.213.883	59.503.968
	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+026)	018	142.624.048	57.320.420
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	285.048
	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	0
Obveze	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz Izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001	-	600.870.718
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036	-	595.396.779
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037	-	192.856.122
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090	-	402.540.657

Slika 5. Financijski izvještaji Grada Rijeke 2017

Izvor: Grad Rijeka *Povijest*. [Mrežno]. Raspoloživo na: https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/02/Obrasci-financijskog-izvjestaja-za-2017.-godinu.pdf [10.9.2018.]

Tablica 3. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Rijeke

OBRAZAC PR-RAS						
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Prihodi od poslovanja	646.824.881,00 kn	649.239.317,00 kn	2.414.436,00 kn	0,37%	100%	100%
Prihodi od poreza	349.627.789,00 kn	319.438.333,00 kn	- 30.189.456,00 kn	-8,63%	54,05%	49,20%
Porez i prirez na dohodak	323.725.302,00 kn	290.089.286,00 kn	- 33.636.016,00 kn	-10,39%	50,05%	44,68%
Pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	39.168.287,00 kn	77.734.989,00 kn	38.566.702,00 kn	98,46%	6,06%	11,97%
Pomoćod međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	978.372,00 kn	3.237.274,00 kn	2.258.902,00 kn	230,88%	0,15%	0,50%
Pomoći od izvan proračunskih korisnika	13.260.762,00 kn	6.303.497,00 kn	- 6.957.265,00 kn	-52,47%	2,05%	0,97%
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	2.443.028,00 kn	2.546.636,00 kn	103.608,00 kn	4,24%	0,38%	0,39%
Prihodi od imovine	110.009.281,00 kn	105.684.378,00 kn	- 4.324.903,00 kn	-3,93%	17,01%	16,28%
Prihodi od financijske imovine	3.413.873,00 kn	5.652.971,00 kn	2.239.098,00 kn	65,59%	0,53%	0,87%
Prihod od nefinancijske imovine	106.595.408,00 kn	100.031.407,00 kn	- 6.564.001,00 kn	-6,16%	16,48%	15,41%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	135.732.842,00 kn	126.360.952,00 kn	- 9.371.890,00 kn	-6,90%	20,98%	19,46%
Komunalni doprinosi i naknade	119.039.862,00 kn	109.293.412,00 kn	- 9.746.450,00 kn	-8,19%	18,40%	16,83%
Kazne upravne mjere i ostali prihodi	11.747.454,00 kn	16.879.009,00 kn	5.131.555,00 kn	43,68%	1,82%	2,60%
RASHODI POSLOVANJA	578.985.763,00 kn	586.302.498,00 kn	7.316.735,00 kn	1,26%	100%	100%
Rashodi za zaposlene	63.512.675,00 kn	64.604.746,00 kn	1.092.071,00 kn	1,72%	10,97%	11,02%
Plaće	53.293.213,00 kn	54.518.831,00 kn	1.225.618,00 kn	2,30%	9,20%	9,30%
Materijalni rashodi	196.210.238,00 kn	194.077.769,00 kn	- 2.132.469,00 kn	-1,09%	33,89%	33,10%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	169.344.928,00 kn	173.597.786,00 kn	4.252.858,00 kn	2,51%	29,25%	29,61%
Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti	167.426.406,00 kn	170.089.384,00 kn	2.662.978,00 kn	1,59%	28,92%	29,01%
Tekuće donacije	33.592.626,00 kn	37.088.322,00 kn	3.495.696,00 kn	10,41%	5,80%	6,33%
Kapitalne donacije	3.095.146,00 kn	2.198.170,00 kn	- 896.976,00 kn	-28,98%	0,53%	0,37%
Kapitalne pomoći	35.142.127,00 kn	33.004.360,00 kn	- 2.137.767,00 kn	-6,08%	6,07%	5,63%
UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	578.985.763,00 kn	586.302.498,00 kn	7.316.735,00 kn	1,26%	100,00%	100,00%
PRIMITCI I IZDATCI			- kn			
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	10.859.778,00 kn	594.207,00 kn	- 10.265.571,00 kn	-94,53%	100%	100,00%
Primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	31.708,00 kn	368.627,00 kn	336.919,00 kn	1062,57%	0,29%	62,04%
Primitci od prodaje dionica i udjela u glavnici			- kn		0,00%	0,00%
Primitci od zaduživanja	10.828.070,00 kn	225.580,00 kn	- 10.602.490,00 kn	-97,92%	99,71%	37,96%
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	52.972.116,00 kn	37.365.704,00 kn	- 15.606.412,00 kn	-29,46%	100%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/02/Obrasci-financijskog-izvjestaja-za-2017.-godinu.pdf

3.2.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Rijeke

Horizontalnom analizom financijskih izvještaja Grada Rijeke došli smo do u nastavku objašnjenih rezultata.

Prihodi od poslovanja Grada Rijeke u 2017. godini povećani su za 0,37%. Pomoći od inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna povećani su za 98,46% u odnosu na 2016. godinu. Prihodi od imovine su nešto manji u 2017. godini, manji su za 3,93%. Kazne upravne mjere i ostali prihodi povećani su za 5.131.555 kn ili 43,68%.

Rashodi poslovanja u 2017. godini veći su za 1,26% u odnosu na prethodnu godinu. Tekuće donacije veće su 3.495.969 kn, odnosno veće su 10,41% u odnosu na prethodnu 2016. godinu. Kapitalne donacije manje su za 28,98%, a kapitalne pomoći su također manje za 6,08%.

Primitci od financijske imovine i zaduživanja manji su 94,53% u 2017. godini. Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova također su manji u odnosu na prethodnu godinu za 29,46%.

3.2.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Rijeke

U prihodima od poslovanja Grada Rijeke 54,05% otpada na prihod od poreza u 2016. godini, dok u 2017. godini prihod od poreza u ukupnim prihodima od poslovanja ima udio od 49,20%.

Prihod od imovine ima udio od 17,01% u 2016. godini dok u 2017. godini ima udio od 16,28%. Komunalni doprinosi i naknade donose 18,40% prihoda u 2016. godini, dok u 2017% imaju manji udio u prihodima tj. 16,83% prihoda Grada Rijeke.

Rashodi za zaposlene Grada Rijeke imaju udio u ukupnim rashodima od 10,97% za 2016. godinu, dok u 2017. godini rashodi za zaposlene imaju udio od 11,02%. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna imaju udio od 29,25% za 2016. godinu, dok za 2017. godinu imaju udio od 29,61%. Tekuće donacije u 2017. godini veće su u odnosu na prethodnu godinu, udio rashodima poslovanja za 2017. godinu je 6,33%, a udio u rashodima poslovanja za 2016. godinu je 5,80%. Kapitalne donacije za 2016. godinu imaju udio u rashodima poslovanja od 0,53% dok za 2017. godinu imaju udio od 0,37%. Kapitalne pomoći čine 6,07% ukupnih rashoda poslovanja za 2016. godinu, a za 2017. čine 5,63%.

Najveći udio u primitcima za 2016. godinu čine primitci od zaduživanja 99,71%, dok u 2017. godini primitci od zaduživanja imaju udio od 37,96%.

Najveći udio u primitcima za 2017. godinu čine primljeni povrat glavnice danih zajmova i depozita 62,04%, au 2016. godini udio od 0,29%.

Tablica 4. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Grada Rijeke

Obrazac - BIL						
Bilanca			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Imovina	8.199.363.296,00 kn	8.339.816.907,00 kn	140.453.611,00 kn	1,71%	100%	100%
Nefinancijska imovina	6.762.009.992,00 kn	6.840.159.508,00 kn	78.149.516,00 kn	1,16%	82,47%	82,02%
Neproizvedena dugotrajna imovina	4.663.398.139,00 kn	4.762.040.525,00 kn	98.642.386,00 kn	2,12%	56,88%	57,10%
Materijalna imovina - prirodna bogatstva	4.648.943.059,00 kn	4.745.322.757,00 kn	96.379.698,00 kn	2,07%	56,70%	56,90%
Nematerijalna imovina	95.193.864,00 kn	100.645.226,00 kn	5.451.362,00 kn	5,73%	1,16%	1,21%
Proizvedena dugotrajna imovina	1.966.751.645,00 kn	1.920.217.085,00 kn	- 46.534.560,00 kn	-2,37%	23,99%	23,02%
Plemeniti metali	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Sitan inventar	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	131.860.199,00 kn	157.901.898,00 kn	26.041.699,00 kn	19,75%	1,61%	1,89%
Proizvedena kratkotrajna imovina	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Financijska imovina	1.437.353.304,00 kn	1.499.657.399,00 kn	62.304.095,00 kn	4,33%	17,53%	17,98%
Novac u banci i blagajni	5.234.249,00 kn	8.837.996,00 kn	3.603.747,00 kn	68,85%	0,06%	0,11%
Depozit, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostali	6.950.699,00 kn	17.979.587,00 kn	11.028.888,00 kn	158,67%	0,08%	0,22%
Potraživanja za dane zajmove	11.817.436,00 kn	14.764.452,00 kn	2.947.016,00 kn	24,94%	0,14%	0,18%
Vrijednosni papiri	50.421,00 kn	50.127,00 kn	- 294,00 kn	-0,58%	0,00%	0,00%
Dionice i udjeli u glavnici	959.081.382,00 kn	973.747.120,00 kn	14.665.738,00 kn	1,53%	11,70%	11,68%
Potraživanja za prihode poslovanja	204.246.022,00 kn	197.724.768,00 kn	- 6.521.254,00 kn	-3,19%	2,49%	2,37%
Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	154.843.667,00 kn	203.642.708,00 kn	48.799.041,00 kn	31,52%	1,89%	2,44%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	95.129.428,00 kn	82.910.641,00 kn	- 12.218.787,00 kn	-12,84%	1,16%	0,99%
Obveze i Vlastiti izvori	8.199.363.295,00 kn	8.339.816.907,00 kn	140.453.612,00 kn	1,71%	100%	100%
Obveze	601.292.783,00 kn	595.823.123,00 kn	- 5.469.660,00 kn	-0,91%	7,33%	7,14%
Obveze za rashode poslovanja	342.954.020,00 kn	364.631.519,00 kn	21.677.499,00 kn	6,32%	4,18%	4,37%
Obveze za nabavu nefinancijske imovine	16.217.432,00 kn	19.887.149,00 kn	3.669.717,00 kn	22,63%	0,20%	0,24%
Obveze za vrijednosne papire	- kn	- kn	- kn		0,00%	0,00%
Obveze za kredite i zajmove	241.699.266,00 kn	210.878.111,00 kn	- 30.821.155,00 kn	-12,75%	2,95%	2,53%
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	422.065,00 kn	426.344,00 kn	4.279,00 kn	1,01%	0,01%	0,01%
Vlastiti izvori	7.598.070.512,00 kn	7.743.993.784,00 kn	145.923.272,00 kn	1,92%	92,67%	92,86%
Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora	7.496.721.410,00 kn	7.623.167.967,00 kn	126.446.557,00 kn	1,69%	91,43%	91,41%
Višak prihoda	65.730.433,00 kn	119.888.461,00 kn	54.158.028,00 kn	82,39%	0,80%	1,44%
Manjak prihoda	312.756.809,00 kn	387.459.418,00 kn	74.702.609,00 kn	23,89%	3,81%	4,65%
Obračunati prihodi poslovanja	198.582.746,00 kn	189.840.790,00 kn	- 8.741.956,00 kn	-4,40%	2,42%	2,28%
Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	149.792.732,00 kn	198.555.984,00 kn	48.763.252,00 kn	32,55%	1,83%	2,38%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/02/Obrasci-financijskog-izvjestaja-za-2017.-godinu.pdf

3.2.3. Horizontalna analiza Bilance Grada Rijeke

Horizontalnom analizom Bilance Grada Rijeke utvrdili smo da je imovina u 2017. godini povećana za 1,71% u odnosu na prethodnu godinu. Nefinancijska imovina povećana je za 78.149.516 kn, odnosno 1,16% više nego u 2016. godini. Financijska imovina također je povećana 2017. godini, 4,33% povećana u odnosu na prethodnu godinu.

Obveze i vlastiti izvori povećani su 1,71%. Unutar obveza i vlastitih izvora obveze su se smanjile u odnosu na prethodnu godinu za 0,91%, dok su se vlastiti izvori povećali za 145.923.272 kn, odnosno 1,92% više u 2017. godini.

3.2.4. Vertikalna analiza bilance Grada Rijeke

Vertikalnom analizom bilance Grada Rijeke utvrdili smo da od ukupne imovine za 2016. godinu na nefinancijsku imovinu otpada udio od 82,47% dok na financijsku otpada udio od 17,53%. U 2017. godini na nefinancisjku imovinu otpada 82,02% ukupne imovine, dok na financijsku otpada 17,98%.

Kod nefinancijske imovine najveći udio ima neproizvedena dugotrajna imovina koja u 2016. godini ima udio od 56,88% dok u 2017. godini ima udio od 57,10%. Proizvedena dugotrajna imovina u nefinancijskoj imovini ima udio od 23,99% za 2016. godinu, dok za 2017. godinu ima udio od 23,02%.

Kod financijske imovine najveći udio u obje godine imaju dionice i udjeli u glavnici. Za 2016. godinu imaju udio u financijskoj imovini od 11,70%, dok za 2017. godinu imaju udio od 11,68%.

Obveze u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima imaju udio od 7,33% za 2016. godinu, a u 2017. godini obveze imaju udio od 7,14%. Najveći dio obveze otpada na obveze za rashode poslovanja 4,37% dok za prethodnu godinu otpada za 4,18%.

Vlastiti izvori čine 92,67% obveza i vlastitih izvora u 2016. godini, dok za 2017. godinu čine 92,86%.

3.3 Financijski izvještaji Grada Splita

Za 2017. godinu proračun iznosi 869,7 milijuna kuna uključujući i proračunske korisnike.(www.split.hr)

Obrazac	Opis stavke	AOP oznaka	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	703.301.426	757.145.962
	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	612.801.698	572.560.058
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	0	33.749.632
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	636	68.474.223	0
Bilanca	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	5.572.020.259	5.855.102.045
	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	1.116.064.107	1.202.267.769
	Obveze (AOP 164+175+176+192+220)	163	246.580.290	196.442.076
	Vlastiti izvori (224 + 232 - 236 + 240 do 242)	223	6.441.504.076	6.860.927.738
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	127.758.070	107.479.392
	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+039+046+050+056+057+062+070)	031	59.935.211	47.474.798
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084	95.075.676	94.904.095
	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110	52.646.119	56.809.249
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	496.860.028	460.465.506
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	521.935.992	112.090.808
	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+026)	018	517.948.277	112.090.808
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	0
	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	0
Obveze	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz Izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001	-	233.169.533
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036	-	184.967.951
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037	-	20.258.687
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090	-	164.709.264

Slika 6. Financijski izvještaji Grada Splita 2017

Izvor: Službeni portal grada Splita, *Povijest.* [Mrežno]. Raspoloživo na : http://www.split.hr/lgs.axd?t=16&id=22542 [20.9.2018.]

Tablica 5. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Splita

OBRAZAC PR-RAS						
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Prihodi od poslovanja	703.301.426,00 kn	757.145.962,00 kn	53.844.536,00 kn	7,66%	100%	100%
Prihodi od poreza	422.767.956,00 kn	422.668.628,00 kn	- 99.328,00 kn	-0,02%	60,11%	55,82%
Porez i prirez na dohodak	356.599.987,00 kn	346.473.464,00 kn	- 10.126.523,00 kn	-2,84%	50,70%	45,76%
Pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	45.461.113,00 kn	61.115.852,00 kn	15.654.739,00 kn	34,44%	6,46%	8,07%
Pomoć od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	144.153,00 kn	408.265,00 kn	264.112,00 kn	183,22%	0,02%	0,05%
Pomoći od izvan proračunskih korisnika	5.603.640,00 kn	10.207.842,00 kn	4.604.202,00 kn	82,16%	0,80%	1,35%
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	2.619.941,00 kn	2.571.800,00 kn	- 48.141,00 kn	-1,84%	0,37%	0,34%
Prihodi od imovine	73.550.224,00 kn	67.885.349,00 kn	- 5.664.875,00 kn	-7,70%	10,46%	8,97%
Prihodi od financijske imovine	5.930.460,00 kn	4.150.585,00 kn	- 1.779.875,00 kn	-30,01%	0,84%	0,55%
Prihod od nefinancijske imovine	67.619.764,00 kn	63.734.764,00 kn	- 3.885.000,00 kn	-5,75%	9,61%	8,42%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	151.530.823,00 kn	195.619.224,00 kn	44.088.401,00 kn	29,10%	21,55%	25,84%
Komunalni doprinosi i naknade	128.571.608,00 kn	176.529.071,00 kn	47.957.463,00 kn	37,30%	18,28%	23,32%
Kazne upravne mjere i ostali prihodi	1.717.595,00 kn	2.401.300,00 kn	683.705,00 kn	39,81%	0,24%	0,32%
RASHODI POSLOVANJA	612.801.698,00 kn	572.560.058,00 kn	- 40.241.640,00 kn	-6,57%	100,00%	100,00%
Rashodi za zaposlene	59.285.578,00 kn	59.689.965,00 kn	404.387,00 kn	0,68%	9,67%	10,43%
Plaće	49.203.879,00 kn	49.410.360,00 kn	206.481,00 kn	0,42%	8,03%	8,63%
Materijalni rashodi	167.177.526,00 kn	154.740.979,00 kn	- 12.436.547,00 kn	-7,44%	27,28%	27,03%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	208.174.753,00 kn	203.730.303,00 kn	- 4.444.450,00 kn	-2,13%	33,97%	35,58%
Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti	205.798.005,00 kn	202.425.856,00 kn	- 3.372.149,00 kn	-1,64%	33,58%	35,35%
Tekuće donacije	64.511.425,00 kn	58.041.880,00 kn	- 6.469.545,00 kn	-10,03%	10,53%	10,14%
Kapitalne donacije	1.102.285,00 kn	135.500,00 kn	- 966.785,00 kn	-87,71%	0,18%	0,02%
Kapitalne pomoći	15.744.920,00 kn	7.860.449,00 kn	- 7.884.471,00 kn	-50,08%	2,57%	1,37%
UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	612.801.698,00 kn	572.560.058,00 kn	- 40.241.640,00 kn	-6,57%	100,00%	100,00%
PRIMITCI I IZDATCI			- kn			
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	44.801.006,00 kn	48.576.689,00 kn	3.775.683,00 kn	8,43%	100%	100,00%
primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	6.628.506,00 kn	18.576.689,00 kn	11.948.183,00 kn	180,25%	14,80%	38,24%
Primitci od prodaje dionica i udjela u glavnici	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Primitci od zaduživanja	38.172.500,00 kn	30.000.000,00 kn	- 8.172.500,00 kn	-21,41%	85,20%	61,76%
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	70.479.156,00 kn	74.608.321,00 kn	4.129.165,00 kn	5,86%	100,00%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: http://www.split.hr/Default.aspx?art=9667&sec=1768&dm=2

3.3.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Splita

Prihodi od poslovanja povećani su u 2017. godini u odnosu na prethodnu za 7,66%. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, povećali su se za 34,44% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihod od imovine u 2017. godini manji je za 7,70%. Komunalni doprinosi i naknade povećali su se za 37,30%, kazne upravne mjere i ostali prihodi također su se povećali za 39,81% u odnosu na 2016. godinu.

Rashodi poslovanja smanjili su se u 2017. godini za 6,57%, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna također su se smanjile za 2,13% u odnosu na 2016. godinu. Tekuće donacije, kapitalne donacije i kapitalne pomoći također su smanjene u 2017. godini. Tekuće donacije manje su za 10,03%, kapitalne donacije manje su za 87,71% i kapitalne pomoći manje su za 50,08%.

Primitci od financijske imovine zaduživanja povećali su se za 8,43%, izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova također su se povećale u 2017. godini za 5,86%.

3.3.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Splita

Vertikalnom analizom prihoda i rashoda, primitaka i izdataka utvrdili smo sljedeće navedeno.

Prihode od poslovanja najvećim udjelom donose prihodi od poreza u 2016. godini 60,11%, dok u 2017. godini 55,82%. Prihod od imovine u 2016. godini iznosio je 10,46% ukupnih prihoda, u 2017. godini prihodi od imovine iznosili su 8,97% ukupnih prihoda. Komunalni doprinosi i nakade u 2016. godini davali su 18,28% ukupnih prihoda poslovanja, u 2017% taj je iznos bio 23,32%.

Rashodi za zaposlene u 2016. godini bili su 9,67% ukupnih rashoda, dok je u 2017. godini taj postotak iznosio 10,43%. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u 2017. godini iznosili su 35,58% rashoda poslovanja. Tekuće donacije imaju udio od 10,14%, kapitalne donacije imaju udio od 0,02% i kapitalne pomoći imaju udio od 1,37% u ukupnim rashodima za 2017. godinu.

Najveći dio primitaka odnosi se primitke od zaduživanja u 2016. godini 85,20%, dok je udio u 2017. godini bio 61,76%.

Tablica 6. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Grada Splita

Obrazac - BIL						
Bilanca			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Imovina	6.688.084.366,00 kn	7.057.369.814,00 kn	369.285.448,00 kn	5,52%	100%	100%
Nefinancijska imovina	5.572.020.259,00 kn	5.855.102.045,00 kn	283.081.786,00 kn	5,08%	83,31%	82,96%
Neproizvedena dugotrajna imovina	1.817.874.367,00 kn	2.271.928.289,00 kn	454.053.922,00 kn	24,98%	27,18%	32,19%
Materijalna imovina - prirodna bogatstva	1.757.070.929,00 kn	2.211.736.106,00 kn	454.665.177,00 kn	25,88%	26,27%	31,34%
Nematerijalna imovina	79.969.692,00 kn	82.208.809,00 kn	2.239.117,00 kn	2,80%	1,20%	1,16%
Proizvedena dugotrajna imovina	2.887.610.365,00 kn	2.765.365.137,00 kn	- 122.245.228,00 kn	-4,23%	43,18%	39,18%
Plemeniti metali	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Sitan inventar	6.056,00 kn	1.959,00 kn	- 4.097,00 kn	-67,65%	0,00%	0,00%
Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	866.336.575,00 kn	817.571.851,00 kn	- 48.764.724,00 kn	-5,63%	12,95%	11,58%
Proizvedena kratkotrajna imovina	192.896,00 kn	234.809,00 kn	41.913,00 kn	21,73%	0,00%	0,00%
Financijska imovina	1.116.064.107,00 kn	1.202.267.769,00 kn	86.203.662,00 kn	7,72%	16,69%	17,04%
Novac u banci i blagajni	17.256.862,00 kn	110.430.819,00 kn	93.173.957,00 kn	539,92%	0,26%	1,56%
Depozit, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostali	32.968.891,00 kn	11.973.728,00 kn	- 20.995.163,00 kn	-63,68%	0,49%	0,17%
Potraživanja za dane zajmove	24.220.097,00 kn	7.843.408,00 kn	- 16.376.689,00 kn	-67,62%	0,36%	0,11%
Vrijednosni papiri	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Dionice i udjeli u glavnici	446.060.808,00 kn	485.287.238,00 kn	39.226.430,00 kn	8,79%	6,67%	6,88%
Potraživanja za prihode poslovanja	471.508.196,00 kn	499.233.584,00 kn	27.725.388,00 kn	5,88%	7,05%	7,07%
Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	119.228.337,00 kn	82.814.220,00 kn	- 36.414.117,00 kn	-30,54%	1,78%	1,17%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.820.916,00 kn	4.684.772,00 kn	- 136.144,00 kn	-2,82%	0,07%	0,07%
Obveze i Vlastiti izvori	6.688.084.366,00 kn	7.057.369.814,00 kn	369.285.448,00 kn	5,52%	100%	100%
Obveze	246.580.290,00 kn	196.442.076,00 kn	- 50.138.214,00 kn	-20,33%	3,69%	2,78%
Obveze za rashode poslovanja	96.943.963,00 kn	84.801.393,00 kn	- 12.142.570,00 kn	-12,53%	1,45%	1,20%
Obveze za nabavu nefinancijske imovine	19.658.293,00 kn	13.657.265,00 kn	- 6.001.028,00 kn	-30,53%	0,29%	0,19%
Obveze za vrijednosne papire	29.672.327,00 kn	- kn	- 29.672.327,00 kn	-100,00%	0,44%	0,00%
Obveze za kredite i zajmove	88.863.351,00 kn	86.509.295,00 kn	- 2.354.056,00 kn	-2,65%	1,33%	1,23%
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	11.442.356,00 kn	11.474.123,00 kn	31.767,00 kn	0,28%	0,17%	0,16%
Vlastiti izvori	6.441.504.076,00 kn	6.860.927.738,00 kn	419.423.662,00 kn	6,51%	96,31%	97,22%
Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora	5.928.982.652,00 kn	6.255.682.065,00 kn	326.699.413,00 kn	5,51%	88,65%	88,64%
Višak prihoda	273.006.819,00 kn	427.094.556,00 kn	154.087.737,00 kn	56,44%	4,08%	6,05%
Manjak prihoda	341.481.042,00 kn	393.344.924,00 kn	51.863.882,00 kn	15,19%	5,11%	5,57%
Obračunati prihodi poslovanja	461.872.310,00 kn	489.038.017,00 kn	27.165.707,00 kn	5,88%	6,91%	6,93%
Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	119.123.337,00 kn	82.458.024,00 kn	- 36.665.313,00 kn	-30,78%	1,78%	1,17%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: http://www.split.hr/Default.aspx?art=9667&sec=1768&dm=2

3.3.3. Horizontalna analiza bilance Grada Splita

Horizontalnom analizom bilance Grada Splita dobili smo u nastavku navedene rezultate. Ukupna imovina u 2017. godini povećala se u odnosu na 2016. godinu za 5,52%. U ukupnoj imovini nefinancijska imovina se također povećala u odnosu na prethodnu godinu za 5,08%. Isto tako se

povećala i financijska imovina za 7,72%. Najveće povećanje kod nefinancijske imovine je kod neproizvedene dugotrajne imovine, točnije, povećanje od 24,98%. Kod financijske imovine najveće povećanje zabilježeno je na poziciji novac u banci i blagajni, povećanje od 539,92%.
Obveze i vlastiti izvori povećali su se u 2017. godini za 5,52%. Same obveze Grada Splita u odnosu na prethodnu godinu smanjile su se za 20,33%, dok su se vlastiti izvori povećali za 6,51%.

3.3.4. Vertikalna analiza bilance Grada Splita

Vertikalnom analizom bilance Grada Splita utvrdili smo sljedeće navedeno.
U ukupnoj imovini za 2017. godinu 82,96% otpada na nefinancijsku imovinu, te 17,04% na financijsku. U 2016. godini nefinancijska imovina imala je udio u ukupnoj imovini od 83,31%, a financijska imovina 16,69%.
Obveze su imale udio u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima od 3,69% u 2016. godini, te 2,78% u 2017. godini. Vlastiti izvori imali su udio od 96,31% za 2016. godinu i 97,22% za 2017. godinu.

3.4. Financijski izvještaji Grada Zagreba

Prihodi Grada Zagreba u 2017. godini iznosili su 6.419.837.163 kn, dok su rashodi bili viši od prihoda, te su iznosili 6.423.072.225. Rashodi veći od prihoda nisu dobri za proračun jer tad proračun nije u ravnoteži.

Obrazac	Opis stavke	AOP oznaka	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (AOP 002+039+045+074+105+123+130+136)	001	6.376.161.982	6.419.837.163
	RASHODI POSLOVANJA (AOP 149+160+193+212+221+246+257)	148	6.138.121.161	6.423.072.225
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 631+633-632-634)	635	0	0
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 632+634-631-633)	636	193.038.962	578.015.811
Bilanca	Nefinancijska imovina (AOP 003+007+046+047+051+058)	002	11.346.133.986	11.851.953.773
	Financijska imovina (AOP 064+073+081+112+128+140+157+158)	063	5.829.187.999	6.129.917.749
	Obveze (AOP 164+175+176+192+220)	163	2.030.415.922	2.340.794.143
	Vlastiti izvori (224 + 232 - 236 + 240 do 242)	223	15.144.906.063	15.641.077.379
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (AOP 002+006+009+013 do 017)	001	731.070.328	790.260.593
	Ekonomski poslovi (AOP 032+035+039+046+050+056+057+062+070)	031	1.199.321.383	973.556.201
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	084	906.483.538	606.727.980
	Obrazovanje (AOP 111+114+117+118+121 do 124)	110	370.353.819	589.593.558
	Kontrolni zbroj (AOP 001+018+024+031+071+078+085+103+110+125)	137	4.714.485.930	4.946.658.789
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (AOP 002+018)	001	186.608.951	26.336.451
	Promjene u obujmu imovine (AOP 019+026)	018	186.608.951	26.336.451
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (AOP 035+040)	034	0	0
	Promjene u obujmu obveza (AOP 041 do 044)	040	0	0
Obveze	Stanje obveza 1. siječnja (=AOP 036* iz Izvještaja o obvezama za prethodnu godinu)	001	-	2.030.395.017
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 001+002-019) i (AOP 037+090)	036	-	2.340.784.787
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 038+043+079+084)	037	-	80.123.682
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (AOP 091 do 094)	090	-	2.260.661.105

Slika 7. Financijski izvještaji Grada Zagreba 2017

Izvor: Službeni portal Grada Zagreba, *Povijest.* [Mrežno]. Raspoloživo na: https://www.zagreb.hr/proracun/113894 [20.09.2018]

Tablica 7. Horizontalna i vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Zagreba

OBRAZAC PR-RAS						
PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Prihodi od poslovanja	6.376.161.982,00 kn	6.419.837.163,00 kn	43.675.181,00 kn	0,68%	100%	100%
Prihodi od poreza	4.825.405.506,00 kn	4.592.509.920,00 kn	- 232.895.586,00 kn	-4,83%	75,68%	71,54%
Porez i prirez na dohodak	4.528.494.865,00 kn	4.299.628.031,00 kn	- 228.866.834,00 kn	-5,05%	71,02%	66,97%
Pomoć iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	102.204.568,00 kn	356.948.390,00 kn	254.743.822,00 kn	249,25%	1,60%	5,56%
Pomoć od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	2.423.817,00 kn	1.850.378,00 kn	- 573.439,00 kn	-23,66%	0,04%	0,03%
Pomoći od izvan proračunskih korisnika	4.918.586,00 kn	4.215.233,00 kn	- 703.353,00 kn	-14,30%	0,08%	0,07%
Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	22.861.797,00 kn	6.824.687,00 kn	- 16.037.110,00 kn	-70,15%	0,36%	0,11%
Prihodi od imovine	395.969.031,00 kn	416.704.182,00 kn	20.735.151,00 kn	5,24%	6,21%	6,49%
Prihodi od financijske imovine	6.903.768,00 kn	2.010.016,00 kn	- 4.893.752,00 kn	-70,89%	0,11%	0,03%
Prihod od nefinancijske imovine	388.807.042,00 kn	414.495.093,00 kn	25.688.051,00 kn	6,61%	6,10%	6,46%
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	995.429.073,00 kn	995.422.535,00 kn	- 6.538,00 kn	0,00%	15,61%	15,51%
Komunalni doprinosi i naknade	831.563.389,00 kn	834.916.234,00 kn	3.352.845,00 kn	0,40%	13,04%	13,01%
Kazne upravne mjere i ostali prihodi	56.674.177,00 kn	56.472.941,00 kn	- 201.236,00 kn	-0,36%	0,89%	0,88%
RASHODI POSLOVANJA	6.138.121.161,00 kn	6.423.072.225,00 kn	284.951.064,00 kn	4,64%	100%	100%
Rashodi za zaposlene	466.015.518,00 kn	490.178.772,00 kn	24.163.254,00 kn	5,19%	7,59%	7,63%
Plaće	379.088.554,00 kn	400.412.354,00 kn	21.323.800,00 kn	5,63%	6,18%	6,23%
Materijalni rashodi	1.710.806.867,00 kn	1.809.760.147,00 kn	98.953.280,00 kn	5,78%	27,87%	28,18%
Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	2.018.392.784,00 kn	2.056.572.260,00 kn	38.179.476,00 kn	1,89%	32,88%	32,02%
Prijenos proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti	1.965.732.392,00 kn	2.002.844.016,00 kn	37.111.624,00 kn	1,89%	32,02%	31,18%
Tekuće donacije	449.547.437,00 kn	448.985.937,00 kn	- 561.500,00 kn	-0,12%	7,32%	6,99%
Kapitalne donacije	32.741.496,00 kn	33.514.795,00 kn	773.299,00 kn	2,36%	0,53%	0,52%
Kapitalne pomoći	316.554.154,00 kn	183.630.535,00 kn	- 132.923.619,00 kn	-41,99%	5,16%	2,86%
UKUPNI RASHODI POSLOVANJA	6.138.121.161,00 kn	6.423.072.225,00 kn	284.951.064,00 kn	4,64%	100,00%	100,00%
PRIMITCI I IZDATCI						
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	445.747.891,00 kn	368.766.165,00 kn	- 76.981.726,00 kn	-17,27%	100%	100,00%
primljeni povrati glavnice danih zajmova i depozita	1.607.271,00 kn	2.522.194,00 kn	914.923,00 kn	56,92%	0,36%	0,68%
Primitci od prodaje dionica i udjela u glavnici	244.906,00 kn	106.148,00 kn	- 138.758,00 kn	-56,66%	0,05%	0,03%
Primitci od zaduživanja	443.895.714,00 kn	366.137.823,00 kn	- 77.757.891,00 kn	-17,52%	99,58%	99,29%
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	253.885.264,00 kn	375.806.846,00 kn	121.921.582,00 kn	48,02%	100%	100,00%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.zagreb.hr/proracun/113894

3.4.1. Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Zagreba

Horizontalnom analizom prihoda i rashoda, primitaka i izdataka utvrdili smo u nastavku navedeno.

Prihodi od poslovanja povećali su se za 0,68% u 2017. godini. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna povećani su za 249,25%, odnosno 254.743.822 kn. Prihodi od imovine također su povećani u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 5,24%. Komunalni doprinosi i naknade povećani su za 0,40%, kazne upravne mjere i ostali prihodi pali su za 0,36% u 2017. godini.

Rashodi poslovanja povećali su se za 4,64% u 2017. godini. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna također su povećane u 2017. godini za iznos od 1,89%. Tekuće donacije manje su u odnos na prethodnu 2016. godinu u iznosu od 0,12%, kapitalne donacije su povećane u odnosu na 2016. za 2,36% i kapitalne pomoći u 2017. godini manje su za 41,99%.

Primitci od financijske imovine i zaduživanja smanjili su se za 79.981.726 kn, odnosno 17,27%, a izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova povećani su za 2017. godini za 48,02%.

3.4.2. Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima Grada Zagreba

Vertikalnom analizom prihoda i rashoda, primitaka i izdataka utvrdili smo sljedeće.

Prihodi od poreza imaju udio u ukupnim prihodima od poslovanja od 75,68% za 2016. godinu i 71,54% za 2017. godinu. Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u 2016. godini imali su udio u ukupnim prihodima od poslovanja u iznosu od 1,60%, dok se u 2017. godini taj udio povećao te sad imaju 5,56%. Prihodi od imovine u 2016. činili su 6,21% prihoda od poslovanja, a u 2017. godini 6,49% prihoda od poslovanja. Komunalni doprinosi i naknade u 2016. imaju udio od 13,04% dok je u 2017. godini taj udio 13,01%.

Rashodi za zaposlene u 2016. godini čine 7,59% ukupnih rashoda od poslovanja, a u 2017. godini 7,63%. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna čine 32,88% rashoda poslovanja u 2016. i 32,02% u 2017.godini. Tekuće donacije imaju udio od 7,32% u rashodima poslovanja za 2016. i 6,99% za 2017. godinu. Kapitalne donacije imaju udio od 0,53% u 2016. i 0,52% u 2017. godini. Kapitalne pomoći imaju udio u rashodima poslovanja od 5,16% u 2016. i 2,86% u 2017. godini.

Najveći udio u primitcima za 2016. godinu imaju primitci od zaduživanja 99,58%. Isto tako i u 2017. godini najveći primitci su primitci od zaduživanja, tj. 99,29% ukupnih primitaka.

Tablica 8. Horizontalna i vertikalna analiza bilance Grada Zagreba

Obrazac - BIL						
Bilanca			Horizontalna analiza		Vertikalna analiza	
Opis	2016	2017	Apsolutna promjena	Relativna promjena	2016	2017
Imovina	17.175.321.985,00 kn	17.981.871.522,00 kn	806.549.537,00 kn	4,70%	100%	100%
Nefinancijska imovina	11.346.133.986,00 kn	11.851.953.773,00 kn	505.819.787,00 kn	4,46%	66,06%	65,91%
Neproizvedena dugotrajna imovina	1.060.678.666,00 kn	1.212.222.275,00 kn	151.543.609,00 kn	14,29%	6,18%	6,74%
Materijalna imovina - prirodna bogatstva	964.587.060,00 kn	1.118.565.959,00 kn	153.978.899,00 kn	15,96%	5,62%	6,22%
Nematerijalna imovina	138.975.099,00 kn	121.690.604,00 kn	- 17.284.495,00 kn	-12,44%	0,81%	0,68%
Proizvedena dugotrajna imovina	3.880.878.138,00 kn	3.930.614.572,00 kn	49.736.434,00 kn	1,28%	22,60%	21,86%
Plemeniti metali	5.212.675,00 kn	5.212.675,00 kn	- kn	0,00%	0,03%	0,03%
Sitan inventar	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	6.398.428.255,00 kn	6.702.974.364,00 kn	304.546.109,00 kn	4,76%	37,25%	37,28%
Proizvedena kratkotrajna imovina	936.252,00 kn	929.887,00 kn	- 6.365,00 kn	-0,68%	0,01%	0,01%
Financijska imovina	5.829.187.999,00 kn	6.129.917.749,00 kn	300.729.750,00 kn	5,16%	33,94%	34,09%
Novac u banci i blagajni	71.432.906,00 kn	35.248.540,00 kn	- 36.184.366,00 kn	-50,66%	0,42%	0,20%
Depozit, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostali	34.587.036,00 kn	25.305.126,00 kn	- 9.281.910,00 kn	-26,84%	0,20%	0,14%
Potraživanja za dane zajmove	15.561.582,00 kn	16.418.156,00 kn	856.574,00 kn	5,50%	0,09%	0,09%
Vrijednosni papiri	16.786.400,00 kn	16.512.615,00 kn	- 273.785,00 kn	-1,63%	0,10%	0,09%
Dionice i udjeli u glavnici	4.399.977.260,00 kn	4.399.977.260,00 kn	- kn	0,00%	25,62%	24,47%
Potraživanja za prihode poslovanja	988.070.016,00 kn	1.287.523.482,00 kn	299.453.466,00 kn	30,31%	5,75%	7,16%
Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	302.686.180,00 kn	348.842.689,00 kn	46.156.509,00 kn	15,25%	1,76%	1,94%
Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	86.619,00 kn	89.881,00 kn	3.262,00 kn	3,77%	0,00%	0,00%
Obveze i Vlastiti izvori	17.175.321.985,00 kn	17.981.871.522,00 kn	806.549.537,00 kn	4,70%	100%	100%
Obveze	2.030.415.922,00 kn	2.340.794.143,00 kn	310.378.221,00 kn	15,29%	11,82%	13,02%
Obveze za rashode poslovanja	332.180.192,00 kn	579.524.542,00 kn	247.344.350,00 kn	74,46%	1,93%	3,22%
Obveze za nabavu nefinancijske imovine	65.529.928,00 kn	135.331.061,00 kn	69.801.133,00 kn	106,52%	0,38%	0,75%
Obveze za vrijednosne papire	- kn	- kn	- kn	0,00%	0,00%	0,00%
Obveze za kredite i zajmove	1.632.684.898,00 kn	1.625.929.185,00 kn	- 6.755.713,00 kn	-0,41%	9,51%	9,04%
Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	20.904,00 kn	9.355,00 kn	- 11.549,00 kn	-55,25%	0,00%	0,00%
Vlastiti izvori	15.144.906.063,00 kn	15.641.077.379,00 kn	496.171.316,00 kn	3,28%	88,18%	86,98%
Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora	14.167.710.643,00 kn	14.679.719.641,00 kn	512.008.998,00 kn	3,61%	82,49%	81,64%
Višak prihoda	3.921.792.942,00 kn	3.908.706.235,00 kn	- 13.086.707,00 kn	-0,33%	22,83%	21,74%
Manjak prihoda	4.114.831.904,00 kn	4.486.722.047,00 kn	371.890.143,00 kn	9,04%	23,96%	24,95%
Obračunati prihodi poslovanja	978.636.624,00 kn	1.277.508.474,00 kn	298.871.850,00 kn	30,54%	5,70%	7,10%
Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	191.597.758,00 kn	261.865.076,00 kn	70.267.318,00 kn	36,67%	1,12%	1,46%

Izvor: Izrada autora prema podatcima sa: https://www.zagreb.hr/proracun/113894

3.4.3. Horizontalna analiza bilance Grada Zagreba

Horizontalnom analizom bilance utvrdili smo sljedeće navedeno.

Imovina se povećala u odnosu na 2016. godinu u iznosu od 4,70%. Nefinancijska imovina se također povećala u 2017. godini za 4,46%. Financijska imovina se povećala za 5,16% u odnosu na prethodnu godinu. Obveze i Vlastiti izvori su povećani za 4,70% u 2017. godini. Obveze su

također povećane u odnosu na 2016. godinu za 15,29% te su i vlastiti izvori povećani za 3,28% u odnosu na 2016. godinu.

3.4.4. Vertikalna analiza bilance Grada Zagreba

Vertikalnom analizom bilance Grada Zagreba utvrdili smo sljedeće navedeno.
Nefinancijska imovina ima udio u ukupnoj imovini Grada Zagreba u postotku od 66,06% za 2016. godinu i 65,91% za 2017. godinu. Financijska imovina u 2016. godini imala je udio od 33,94%, dok u 2017. godini ima udio od 34,09%.
Obveze imaju udio u ukupnim obvezama i vlastitim izvorima od 11,82% za 2016. godinu i 13,02% za 2017. godinu. Vlastiti izvori imaju udio od 88,18% u 2016. godini i 86,98% u 2017.

4. Usporedba financijskih izvještaja odabranih Gradova

Usporedbom financijskih izvještaja uspoređivat ćemo prihode, rashode, primitke i izdatke, odnosno Obrazac PR-RAS odabranih Gradova i bilance odabranih Gradova odnosno obrazac BIL.
Stavke koje ćemo uzimati za usporedbu iz obrasca PR-RAS su :

- Prihodi od poslovanja
- Rashodi poslovanja
- Primitci od financijske imovine i zaduživanja
- Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova

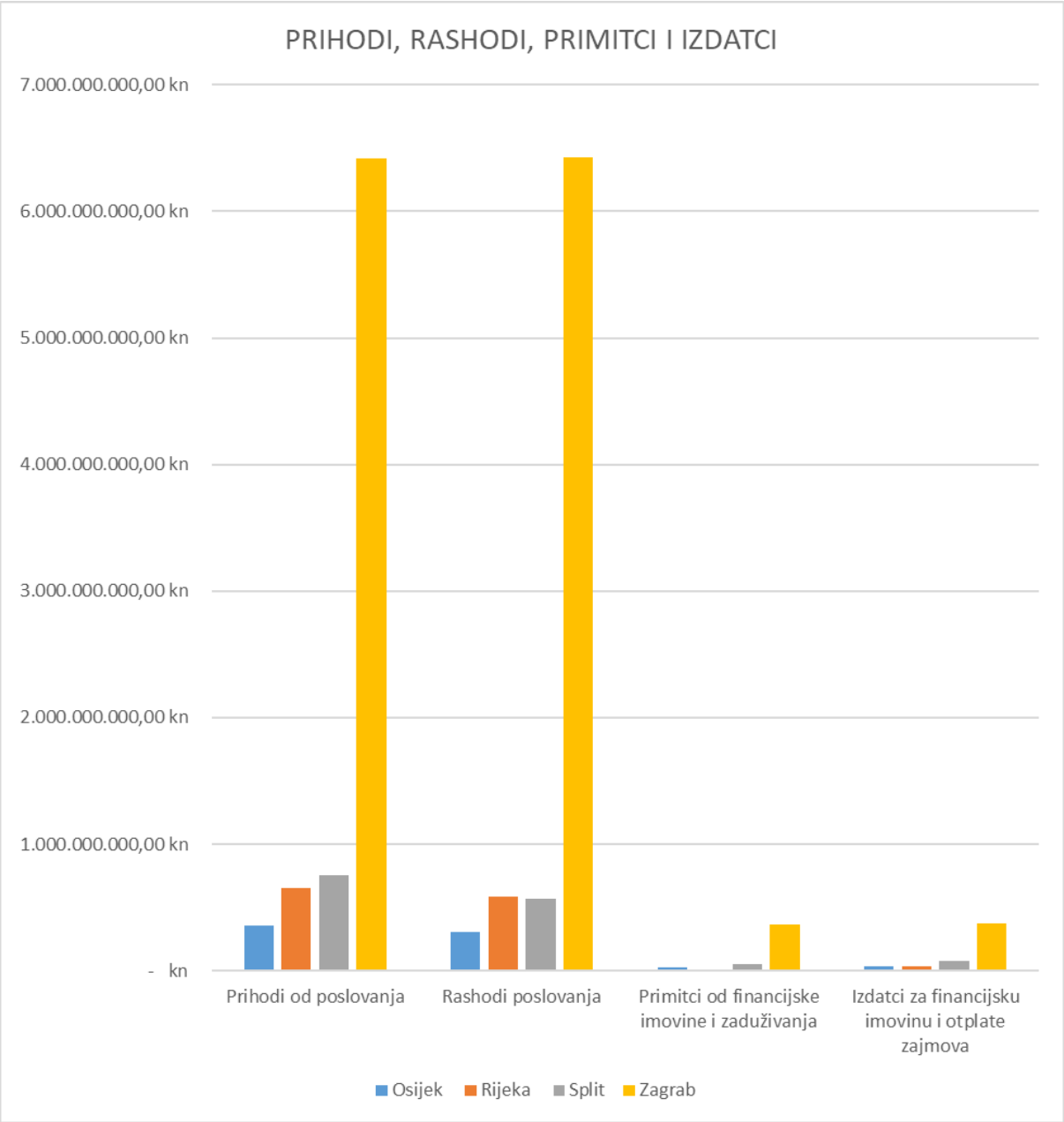

Slika 8. Grafikon prihoda, rashoda, primitaka i izdataka
Izvor: Izrada autora prema podatcima s financijskih izvještaja Gradova : Osijeka, Rijeke, Splita i Zagreba.

Usporedbom Obrasca PR-RAS slika 7. utvrdili smo sljedeće rezultate.

Prihodi od poslovanja najviši su kod Grada Zagreba iznose 6.419.837.163 kn, sljedeći najveći prihodi od posovanja su kod Grada Splita u iznosu od 757.145.962 kn, što je za 5.662.691.201 kn manje od Grada Zagreba. Grad Rijeka prihode od poslovanja u 2017. godini imala je u iznosu od 649.239.317 kn, dok je Osijek imao najmanje prihode od poslovanja 354.636.086 kn.

Rashodi od poslovanja kao i kod prihoda bili su najveći kod Grada Zagreba 6.426.072.225 kn, druge po redu najveće rashode imao je Grad Rijeka 586.302.498,00 kn, odmah iza je Split nešto manjim rashodima 572.560.058 kn. Osijek je u 2017. godini imao rashode od 307.700.946 kn

Primitci od financijske imovine i zaduživanja kod Grada Osijeka iznosili su 23.673.579 kn, Grada Rijeke 594.207 kn, Grada Splita 48.576.689 kn i Grada Zagreba 368.766.156 kn.

Izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova Grad Osijek imao je u iznosu od 32.681.844 kn, Rijeka 37.365.704 kn, Split 71.608.321 kn i Zagreb u iznosu od 375.806.846 kn.

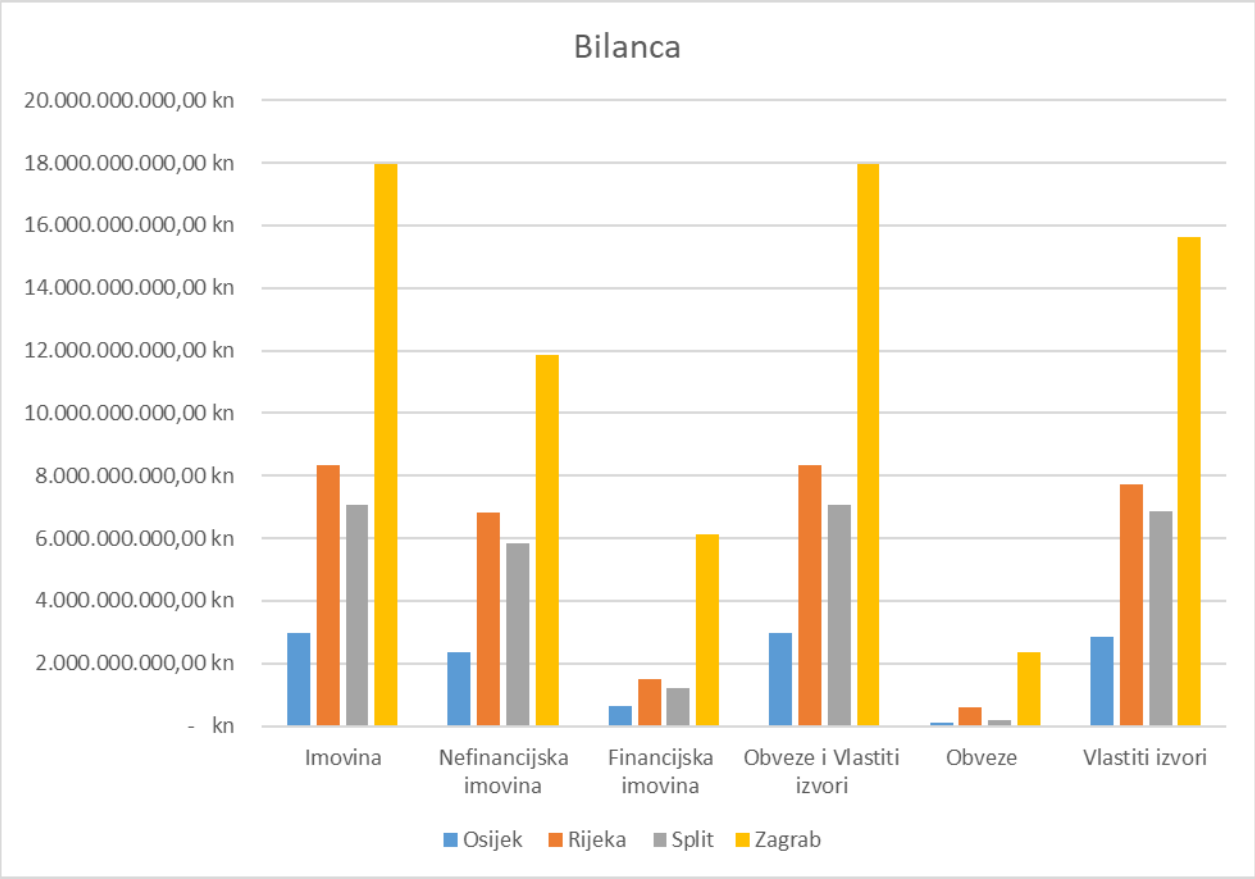

Slika 9. Grafikon bilance
Izvor: Izrada autora prema podatcima s financijskih izvještaja Gradova : Osijeka, Rijeke, Splita i Zagreba.

Usporedbom bilanci i bilančnih stavki iz financijskih izvještaja odabranih Gradova, slika 8. dobili smo sljedeće rezultate.

Najveću imovinu, obveze i vlastite izvore u bilancama imao je Grad Zagreb, ukupna imovina, obveze i vlastiti izvori Grada Zagreba u 2017. godini iznosili su 17.981.871.522 kn. Od ukupne imovine kod Grada Zagreba nefinancijska imovina iznosila je 11.851.953.773kn dok je financijska imovina bila 6.129.917.749 kn. Obveze Grada Zagreba u 2017. godini iznosile su 2.340.794.143 kn, a vlastiti izvori 15.641.077.379 kn.

Grad Rijeka ukupnu imovinu, obveze i vlastite izvore u 2017. godini imala je u iznosu od 8.339.816.907 kn. Kod imovine, nefinancijska imovina iznosila je 6.840.159.508, a financijska imovina 1.499.657.399 kn. Obveze Grada Rijeke u 2017. godini iznosile su 595.823.123 kn, a vlastiti izvori 7.743.993.784 kn.

Grad Split ukupnu imovinu, obveze i vlastite izvore u 2017. godini imao je u iznosu od 7.057.369.814 kn. Nefinancijska imovina iznosila je 5.855.102.045 kn, dok je ostat imovine bila financijska imovina 1.202.267.769 kn. Obveze u 2017. godini iznosile su 196.442.076 kn, a vlastiti izvori 6.860.927.738 kn.

Grad Osijek ukupnu imovinu, obveze i vlastite izvore u 2017. godini imao je u iznosu od 2.968.347.597 kn, od toga nefinancijska imovina iznosila je 2.347.876.907 kn, a financijska 620.470.690 kn. Obveze Grada Osijeka u 2017. godini iznosile su 120.616.174 kn dok su vlastiti izvori bili 2.847.713.422kn.

Zaključak

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci JLS za proračunsku godinu, a sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za slijedeće dvije godine. Proračun se odnosi na fiskalnu godinu koja predstavlja razdoblje od 12 mjeseci od početka pa do kraja godine. Zakonodavni akt kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08, 136/12, 15/15).

Na kraju proračunskog razdoblja obvezno je sastaviti financijske izvještaje :

- Bilanca
- Izvještaj o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima
- Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji
- Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza
- Izvještaj o obvezama
- Bilješke

Te je iste izvještaje do zadanih datuma za obračunsko razdoblje obvezno objaviti na svojim službenim stranicama. Provedbom horizontalne i vertikalne analize, te usporedbe financijskih izvještaja za odabrane Gradove došli smo do sljedećeg zaključka.

Najveći proračun od odabranih gradova ima Grad Zagreb, prihodi od poslovanja, rashodi, primitci i izdatci su najveći. Imovina, obveze i vlastiti izvori Grada Zagreba duplo su veće od ostalih gradova.

Sljedeći grad po veličini proračuna nakon Zagreba je Rijeka Prihodi od poslovanja Grada Rijeke u 2017. godini bili su 649.239.317 kn , a rashodi 586.302.498 kn. Imovina, obveze i vlastiti izvori iznosili su 8.339.816.907 kn

Usporedbom financijskih izvještaja Grad Split je na trećem mjestu po imovini, obvezama i vlastitim izvorima.

Grad Osijek od odabranih gradova ima najmanji proračun te su sukladno tomu najmanji prihodi od poslovanja i rashodi.

Grad Zagreb jedini ima veće rashode poslovanja od prihoda što nije dobro za proračun jer, proračun nije u ravnoteži.

LITERATURA

1. Bičanić, N., Jakir Bajo, I. i Karačić, M. (2015): Proračunsko računovodstvo: Primjena Računskog plana s primjerima knjiženja, 2. izd., Teb d.o.o., Zagreb
2. Dreml, N. (2016): Čuvanje računovodstvene dokumentacije u proračunskom računovodstvu, RRIF
3. Andreja Milić, (2017): Predaja godišnjih financijskih izvještaja u sustavu proračuna za 2016. godinu , Riznica, br. 01., str. 15-33.
4. Narodne Novine, (2015):Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 87/08
5. Narodne Novine, (2015):Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Narodne Novine d.d., Zagreb, br. 28/17
6. Jasna Nikić, (2018): Bilješke uz financijske izvještaje , Riznica, br. 01., str. 40-45.
7. Financijski izvještaji Grada Splita (2017) [Mrežno] Raspoloživo na: http://www.split.hr/lgs.axd?t=16&id=22542 (10.09.2018)
8. Financijski izvještaji Grada Osijeka (2017) [Mrežno] Raspoloživo na: https://www.osijek.hr/wp-content/uploads/2018/06/100-Godisnje-izvjesce-o-radu-GO-2017.doc (30.08.2018)
9. Financijski izvještaji Grada Zagreba (2017) [Mrežno] Raspoloživo na: http://www.zagreb.hr/UserDocsImages/financije/financijski%20izvjestaji%202017/Financijski%20izvjestaji%202017.xls (01.09.2018)
10. Financijski izvještaji Grada Rijeke (2017) [Mrežno] Raspoloživo na: https://www.rijeka.hr/wp-content/uploads/2018/02/Obrasci-financijskog-izvjestaja-za-2017.-godinu.pdf (15.09.2018)
11. Narodne Novine, (2015): Zakon o proračunu [Mrežno] Raspoloživo na: https://www.zakon.hr/z/283/Zakon-o-prora%C4%8Dunu (10.09.2018)
12. Narodne Novine, (2015):Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu [Mrežno] Raspoloživo na: http://www.mfin.hr/hr/proracun (11.09.2018)
13. Proračun Republike Hrvatske [Mrežno] Raspoloživo na : http://www.mfin.hr/hr/proracun (28.08.2018)

Popis slika

SLIKA 1. PRORAČUNSKI PRIHODI 9

SLIKA 2. PRORAČUNSKI RASHODI 9

SLIKA 3. PLANIRANJE PRORAČUNA 10

SLIKA 4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA OSIJEKA 2017 21

SLIKA 5. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA RIJEKE 2017 27

SLIKA 6. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA SPLITA 2017 32

SLIKA 7. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI GRADA ZAGREBA 2017 37

SLIKA 8. GRAFIKON PRIHODA, RASHODA, PRIMITAKA I IZDATAKA 42

SLIKA 9. GRAFIKON BILANCE 43

Popis tablica

TABLICA 1. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMITCIMA I IZDATCIMA GRADA OSIJEKA 22

TABLICA 2. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA BILANCE GRADA OSIJEKA 25

TABLICA 3. HORIZONTALNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMITCIMA I IZDATCIMA GRADA RIJEKE 28

TABLICA 4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA BILANCE GRADA RIJEKE 30

TABLICA 5. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMITCIMA I IZDATCIMA GRADA SPLITA 33

TABLICA 6. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA BILANCE GRADA SPLITA 35

TABLICA 7. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA IZVJEŠTAJA O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMITCIMA I IZDATCIMA GRADA ZAGREBA 38

TABLICA 8. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA BILANCE GRADA ZAGREBA 40

SAŽETAK

Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za jednu godinu. Posljedično, proračun grada se sastoji od prihoda i rashoda. Prihodi i rashodi moraju biti usklađeni. Na kraju određenog izvještajnog razdoblja sastavljaju se financijski izvještaji. Zadatak interesnog završnog rada je na temelju dostupnih podataka (financijskih izvještaja) provesti horizontalnu i vertikalnu analizu izvještaja o prihodima i rashodima, primitcima i izdatcima te horizontalnu i vertikalnu analizu bilance za četiri grada: Zagreb, Split, Rijeku i Osijek. Financijski izvještaji grada Osijeka, Rijeke, Splita i Zagreba uspoređeni su metodama analize, sinteze i kompilacije. Konačni cilj istog rada je postignut - na temelju prethodno provedenih analiza uspoređeni su financijski izvještaji 2016. i 2017. godine za četiri grada RH. Za određene financijske komponente utvrđen je pad u 2017. godini, a za druge rast u odnosu na prethodnu godinu.

Ključne riječi: horizontalna analiza, vertikalna analiza, bilanca, proračun, prihodi, rashodi

SUMMARY

Budget is an act that estimates revenues and determine expenditure per year. Consequently, the budget of a city consists of revenues and expenditure. They have to be coordinated.Financial reports are done at the end of accounting reference period.The task of this final assingment is realizing horizontal and vertical analysis ofrevenues and expenditure and horizontal and vertical analysis od balance for Zagreb, Split, Rijeka and Osijek. Financial reports for these cities are compared by method of analysis, synthesis and compilation. In the end, financial reports for 2016 and 2017 of these cities are compared and the purpose od this task is achieved. Comparing 2017. to 2016, some financial components grow and some did not.

Key words: horizontal analysis, vertical analysis, balance, budget, Revenues, expenditure